

Ave María

SEPTEMBER, 1941

LEMONT, ILL.

LETNIK 33

NAROČITE SE NA
“AVE MARIA”

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v
Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

VEČ SVETIH MAŠ

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna je pa sv.
maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo v mesecu v naši
samostanski cerkvi pri Mariji Pomagaj v Lemontu.

AVE MARIA

THE SLOVENE FRANCISCAN FATHERS,

LEMONT, ILLINOIS

in the interest of the Slovene Franciscan Commissariat of the Holy Cross.

Subscription Price: \$2.50 per annum. — Naročnina: \$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00.

Management — Upravništvo

AVE MARIA

P. O. Box 608, Lemont, Illinois

Telephone: Lemont 494

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Illinois

A V E M A R I A

Septembrova šte. 1941—

—Letnik XXXIII

KJE JE KAJ NA STRANEH TE ŠTEVILKE:

Kruhek spi — P. Bernard Ambrozich	str. 2
Jubilant p. Benigen pripoveduje	4
Lamotski župnik — Haluška — P. Evstahij	6
V premislek — P. Aleksander Urankar	8
Kaj bo — š. š.	12
Prekrižal se je — P. Bernard Ambrozich	14
Mera krščanstva — K. Maeder	15
I want my pie — P. Bernard Ambrozich	16
Greh grehov — A. U.	17
Težaven poklic — B. Kozar	18
Mož in žena — L. U.	21
Njihova pota k Bogu — F. Terčelj	23
Poučljive zgodbice — P. Martin Stepanich	25
Z grička Asizij	26
Glasovi od Marije Pomagaj	28
Juniors Friend — P. Alojzij Madic	30

"KRUHEK SPI"

SLOVENSKA vasica pod hribom ob bregu deroče Save. Le nekaj raztresenih hišic, ob vsaki nekaj polja in sadnih dreves, počivajočih na poti v breg.

Ob koncu vasi v slabotni koči je doma petletna Milica. Pa je že dosti modro dekletce, ker je pač najstarejša, pojasnuje mamica sosedom. Še Peterčka in Tončka imajo pri hiši, atek je pa po cele dneve z doma, ker hodi na delo v tovarno. Mama ima vsakovrstnega posla v hiši in okoli nje, pa se ni čuditi, da tudi Milica že zna prijeto za kako drobceno delo.

In ko Milica drobi različna opravila pod maminim nadzorstvom, ji neredko pride na misel, da je lačna. Stopila bi k mami in povedala, kaj jo teži, pa se je že privadila na mamine odgovore:

"Počakaj, Milica, saj sem ti že velikokrat rekla, da ob takemle času kruhek spi. Če ga po sili zbudimo, ni dober. Postane netečen in trd. Le takrat je kruhek dober, kadar se nam zbudijo in nas pokliče."

Kakor daleč nazaj sega Miličan spomin, do tja gre tudi misel na mamin pouk o spečem kruhku.

In če je Milica kdaj vendar pozabila te lepe nauke, pozabila pod pritiskom krulečega želečca, je mama pohitela z "nazornim poukom":

"Milica, ne bodi čudna! Kadar kruhek spi, ga moramo pustiti, da se naspi. Še prav po tihem moramo stopati mimo tiste kruhkove skrinje, da ga ne motimo v spanju. Saj veš, kako je, kadar Peterček in Tonček spita. Ali boš takrat ropotala in brkljala po hiši, da jih boš zbudila in imela nepotrebno sitnost ž njima? Sama veš, po prstih boš stopala po kamrici, da se ne prebudita. Prst boš držala na ustih in še Peterček in Tonček ne boš rekla, da ne zaslišita svojih imen in se ne obrneta v spanju. Tako je pametno in prav. Tako moramo pa tudi kruhek pri miru pustiti, kadar spi, in še klicati ga ne smemo, še njegovega imena ne smemo izgovarjati. Vse to bi nam lahko zelo pokvarilo kruhkovo dobroto."

"Mama, kako pa vemo, kdaj se kruhek sam od sebe zbudi?"

"Kadar se zbudi, nas pokliče."

"Mama, mene še ni nikoli poklical!"

"Seveda ne, tebe ni poklical. Kruhek pokliče mamo, kakor jo pokličeta Peterček in Tonček, kadar se zbudita. Kruhek že ve, kaj je prav. Kaj bi tebe klical, ko mu še krajčka odrezati ne znaš..."

"Ali me bo klical, kadar bom velika?"

"O seveda, takrat te bo! Takrat bo drugače, vse drugače bo takrat..."

Mama se je obrnila vstran in je sama zase dokončala žalostno misel:

"O, daj Bog, da bi bilo takrat res vse drugače..."

Milica si je vzela k srcu nazorni materin pouk in je stopala po prstih mimo skrinje s spečim kruhkom in kadar sta se Peterček in Tonček zbudila prej ko kruhek, jima je z resno besedo prigovarjala:

"Ne smeta jokati in se cmeriti, kruhek vaju bo slišal in se bo prehitro zbudil. Potem bo pa pust in netečen, kakor sta vidva včasih."

Zraven si je pa mislila:

"Čez deset let bom velika, mi je atek povedal. Takrat me bo kruhek klical, o, da bi že bilo čez deset let!" —

V tistih časih je bila vojska še daleč. Milica je o vojski samo kaj malega čula, njenega pomena ni kar nič razumela. Tudi mamica ni rada govorila o vojski, saj je že beseda sama rezala globoko v razboljeno srce.

Pa vojska je prihajala bliže in bliže. Pravili so sicer, da je proti Savi najbrž ne bo. Pa čeprav se je zdelo, da se je obrnila v druge smeri, je vendar mimogrede tako strupeno puhnila jezno sapo iz sebe, da je bil zrak navzgor in navzdol ob savskih bregovih kakor zastrupljen.

In tista zastrupljena sapa iz žrela oddaljene vojske je naredila, da je moral iti Miličin atek nekam daleč od doma, kruhku v mamini skrinji se je pa spanje prečudno zmešalo. Postal je pust in netečen.

"Mama, ali te ni danes kruhek še nič poklical?"

"Ne še, Milica, ne še. Če boš prav pridna, se bo kmalu oglasil."

"Mamica, meni se zdi, da je kruhek že precej dolgo vsak dan bolj zaspan. Prejšnje čase se je večkrat zbudil."

"Veš Milica, kruhek ima zadnje čase zelo neredno spanje. Tako čudne reči se mu sanjajo, da ga je včasih zelo zelo strah. Potuhne se, kakor bi spal, pa ne spi. Poklicati se pa boji, ker misli, da bi ga kdo drug slišal in ne mamica."

Odnesel bi ga drugam in za Milico bi ga nič ne ostalo. Tako ždi po cele ure pod svojo odejo in strah ga je. Kadar se zelo utruji od strahu, zaspi od utrujenosti, potem pa seveda toliko bolj potegne in ne ve, kdaj je čas, da bi se zbudil."

Milica je premišljevala to žalostno kruhkovo usodo in siromak se ji je v dno srca smilil. Po daljšem premišljevanju je vprašala:

"Mamica, zakaj je pa kruhka zdaj tako strah?"

Menda mamica ni slišala nedolžnega vprašanja. Pogledala je nekam v breg in opazila kuro, ki je bila odšla predaleč od doma. Stopila je za njo, da bi si olajšala bridkost, ki je prišla vanjo ob Miličinem vprašanju. Pa kura je bila neumna in ni nič razumela. Tudi Milica je bila še zelo zelo neumna. Mama je zahvalila Boga za neumnost kure in Milice in je prosila, da bi mogla biti tudi sama vsaj kako noč tako neumna, če že po dnevi ne more biti . . .

Vendar je bila Milica bolj pametna kot si je domišljala mama. Nekoč, ko se je kruhek zbudil in je poklical mamico, mama pa Milico, je ugriznila v odrezani košček in je povedali mami:

"Mamica, meni se zdi, da se kruhek že dolgo ni sam od sebe zbudil. Tako je pust in netečen, kakor si včasih rekla, da je vselej, kadar se po sili zbudil."

"Zato pa le še bolj potrpi in vdano čakaj. Bo kmalu spet mir na svetu in kruhek bo dobil nazaj tisto lepo spanje, ki ga je včasih imel. Do takrat je pa treba potrpeti in zelo pridni moramo biti."

"Mama, kaj je mir?"

"Mir je . . . mir je . . . kadar je atek doma..."

Milica je že odprla usta, da bi vprašala, kdaj bo atek doma, pa je mama spet nepričakovano našla tako nujno opravilo nekje za hišo, da je odšla kot bi jo nesel vihar. —

Tako je bilo tiste dni v drobni koči za Savo. Pa so dejali, da še Bog če kaj hujšega ne pride odkod. Prišlo pa je in vojska se je obrnila na svoji poti in si naredila brv čez Savo . . .

In kmalu potem je prišel atek in je ostal doma. In sta imela z mamico tako pridušene in tajne govore, da Milica ni mogla nič razumeti in je začela misliti, da je vsak dan bolj neumna. Toliko reči bi rada vprašala, pa je bilo podobno, da mama nikoli ne utegne.

Najbolj je šlo po glavi Milici, zakaj se kruhek že cele tri dni ni prav nič prebudil. Saj zdaj je atek doma, gotovo je mir na svetu in

kruhek bi moral imeti lepo spanje preteklih dni. Spet in spet je stopala za mamico in skušala ujeti trenutek za tisto veliko vprašanje, pa mama je postala nenavadno spretna in je imela venomer vsepovsod toliko opravkov, da ji Milica kar ni mogla dosti hitro slediti.

Takrat je sklenila, da bo morebiti atek kaj vedel. Kar korak mu je zastavila in se mu vrgla v kolena.

"Atek, zdaj si doma in gotovo je tudi mir na svetu. Zakaj se kruhek nič ne zbudi in je danes že četrti dan, ko je zadnjič mamico poklical?"

Atek se je prestrašil vprašanja in je malo pomislil. Potem se je vsedel in vzela Milico na kolena. Pogledal ji je globoko v oči in počasi razložil:

"Vidiš, Milica, zdaj si že velika deklica in moraš več razumeti kot Peterček in Tonček. Veš, ko sem bil po svetu, sem bral v časnikih, da nekateri ljudje dobe spalno bolezen. To je zares čudna bolezen in jaz je še nikoli nisem videl. Bral sem pa, da človek s spalno boleznijo kar naprej spi, včasih cele mesece in leta. Noben ropot ga ne zbudi, nobeno klicanje nič ne pomaga. Meni se vse tako zdi, da je tako bolezen zadnje čase pri nas kruhek dobil. Zdaj razumeš, Milica, kako je s to rečjo. Nobena reč ne pomaga, kar potrpeti moramo, da bo kruhek zgubil svojo čudno bolezen."

To pripovedovanje je bilo za Milico nekaj tako novega in nenavadnega, da ni vedela nobenega vprašanja. Obsedela je, kakor jo je atek položil, ko je odhajal po nujnih opravkih.

Nazadnje se ji je zazdelo, da atek le ni vsega po pravici povedal. Da bi se kruhek res ob nobenem ropotu in klicanju ne mogel zbuditi?

In je šla pogledat, če sta atek in mama kje daleč. Res sta bila in dopadlo se ji je. Stopila je k mamini skrinji in začela na ves glas klicati kruhek. Z ročicami je razbijala po skrinji in s koleno je tolkla vanjo. In ko se kruhek v resnici ni hotel zbuditi, se je od razočaranja bridko zjokala . . .

Vseeno ponavlja Milica svoje brezuspešne poskuse dan za dnem in joka ob skrinji, kadar sta atek in mamica daleč. Kruhek se pa noče zbuditi in kdo ve, kdaj se bo otresel prečudne bolezni . . .

In z Milico se čudijo tisoči in tisoči drobnih Slovencev ob deroči Savi navzdol in navzgor, kdaj bo prišel zdravnik, ki bo slovenskemu kruhku odvzel tisto strašno bolezen . . .

Jubilant P. Benigen pripoveduje:

PA celo leto je sovražnik vsega dobrega zabranil dohod Slovenskim šolskim sestram v Aleksandrijo, Egipt. Dobro je vedel, da mu bo delo sester v kvar. Zato se je protivil na vse kriplje. Toda: kdo je kot Bog? Premagan je bil v tem boju.

Okrog 15. sept. l. 1908 so dospele štiri šolske sestre iz Maribora v Aleksandrijo. Njih dohod je bil v zadoščenje in veliko veselje slovenski naselbini v Aleksandriji.

Sestre bood zdaj poučevale učence v šoli, ki je dovršila prvo leto srečno in dobro. Ob enem bodo sestre v veliko pomoč slovenskim dekletom, ki jih je bilo nad dva tisoč v službah pri gospodi raznih narodnostij. To dvojno delo so sestre jako uspešno vršile tako v šoli kot pri dekletih.

Povedati moram, da je g. konzul prišel večkrat nadzorovat šolo, ker je dobil za to ukaz od ministra z Dunaja. Ob slovesnem sklepu šolskega leta je bilo ne malo zadoščenje za vso naselbino.

Sestre so naučile učence za ta dan mične igrice in nastope, ki so jih izvrstno proizvajali. Bil je navzoč g. konzul in starši učencev so napolnili šolsko dvorano. Vse se je čudilo učencem, ki so tako srčno in točno prednašali svoje vloge na odru.

Ob sklepu je imel g. konzul lep nagovor. Povedal je kako je presenečen nad vspehom učencev in da ni nikdar kaj takega pričakoval in to v enem letu. Iz tega vidimo, da imajo učenci izvrstne učiteljice-redovnice, ki so toliko dosegle v kratkem času. Prepričan sem, je rekel, da bo ta šola napredovala in donášala veliko korist avstrijski naselbini v Aleksandriji.

Pri govoru so mu prišle solze ginjenja, in obljubil je, da bo o vsem poročal ministerstvu na Dunaj. Meni je pa rekel: čestitam vam na vspehu, in ravno sem dobil obvestilo, da sem imenovan za generalnega konzula v Milanu. Če bi vas nanesla pot v Milan, me bo zelo veselilo, ako me tam obiščete. Res iz Savla je postal Pavel, ta nekdanji avstrijski konzul.

Za njim je bil avstrijski konzul Petrovič, prvokrat Slovan.

Meseca sept. l. 1909 sem bil tudi jaz predstavljen iz Aleksandrije, kjer sem bil devet let, v Kairo. Na moje metso je prišel sobrat p. Evgen Stanet iz Kaire.

Pri slovesu sem rekel novemu g. konzulu: samo en teden sem z vami, ki ste prvi naš konzul Slovan. Vseh devet let so bili ali Nemci ali Madžari za avstrijske konzule v Aleksandriji, in zdaj ko ste vi naš rojak tu, pa jaz odhajam.

Kljub temu pa sem bil zelo vesel, ker je naša šola dosegla tolik sloves in sem bil gotov, da bo napredovala in donášala obilo koristi naši naselbini pod vodstvom p. Evgena, ki sem ga par leti poprej pridobil za Egipt ko sem bil na počitnicah v domovini.

V poznejših letih sem se samo parkrat povrnil v Aleksandrijo. Vem, da je šola jako napredovala in da je prišlo več sester iz Maribora tako, da jih je bilo deset, ki so poučevale v naši šoli.

Ves čas je bila predstojnica sestra Romana. Tudi ona je zdaj že več let v Ameriki, ravnotako sestra Sabina, ki je bila nekaj let učiteljica naše šole v Aleksandriji. Njeni učenci in učenke so navdušeno peli slovenske pesmi, ki sem jih slišal pri nekem obisku šole.

Precej let je že minulo ko sem zapustil Aleksandrijo. Tudi nisem mogel biti v stiku s šolo, zato sem naprosil s. Romano, da je napisala nekaj podatkov glede šole. V svoji skromnosti je čisto malo omenila kak napredek je dosegla naša šola, zlasti glede števila učencev. Omenila ni kako se je g. konzul zanimal za našo šolo in kako je posebno njegova soproga delovala za šolo. Imeli so namen nabrati večjo svoto denarja pri bogatih Egipčanih vseh različnih narodnostij za zidanje svoje lastne šole.

Kadar je bilo priložno in možno je vzela soproga konzula s. Romano s seboj in sta se vozile po mestu ter obiskovale bogate dobrotnike. Kakor sem slišal so nabrale precej denarja; obiskale so tudi kediva tedanjega podkralja, ki jima je podelil velikodušen dar.

Katoliški kopti, ki so bili pod protektoratom cesarja Franc Jožefa, so jim za zidavo nove šole hoteli podariti sveta poleg njih katedrale. Vse je bilo lepo napeljeno in lahko bi se bila uresničila vseh želja, da si postavijo svojo lastno šolsko poslopje. V tem je pa izbruhnila svetovna vojna l. 1914, ki je pokopala to idejo, še več, popolnoma je onemogočila, da bi še nadalje obstajala naša cvetoča šola.

Kako se je godilo sestram in kako se je mo-

rala šola večkrat seliti v času do vojske, bom navedel njene kratke podatke.

Hiša, v kateri je bil začetek šole, je bila čez dve leti prodana. Odbor je prepustil brigo šole sestram po odhodu p. Benigna.

Težko je bilo najti drugo pripravno stanovanje. Sprejeti smo morale hišo za visoko najemnino \$1500 na leto. Pa kmalu je bila tudi ta hiša prodana in sestre so se morale seliti ven iz mesta.

Dasiravno je bila šola ob progi poulične železnice, bi niti en otrok prišel s karo v šolo, ker fanatični Arabci mislijo, da ga doleti nesreča, kjer mu je določeno, vseeno, če se pazi ali ne. Zato smo morale kupiti bus za prevajanje otrok, ki so živeli daleč v mestu.

V početku je bil Slovenec za kočijaža. Nosal je fes ali turško kapo, da bi se ne razlikoval od Arabcev, vendar je moral čez leto ostaviti službo zaradi Arabcev, ki so se hoteli maščevati nad njim. Sestre so sprejemale tudi otroke na bord, in seveda se je kmalu pomnožilo tudi število sester.

V šoli smo poučevali šest jezikov namreč slovensko, nemško, italijansko, francosko, angleško in arabsko. Otroci so bili nadarjeni za jezike ali niso se zanimali za zemljepisje ali pa zgodovino. Ker ni tam hribov ne mraza, snega, neviht, groma, bliska, zato se jim ni moglo tega raztolmačiti.

Samo ena velika javna šola je bila za fante in za dekleta. Vse druge šole so bile misijonske šole, večinoma francoske in italijanske.

Ko je bila naša šola v dobrem razvoju — je nastala svetovna vojska. Egipet je bil takrat v angleških rokah, zato je bilo potrebno zapreti šolo. Pet sester se je vrnilo domov; toda ladja, kjer so imele plačane tikete do Trsta, se je ustavila v Brindisi, Italija. Sestram je posodila dobra žena denar, da so mogle po suhem nadaljevati potovanje. Šola se je z majhnim številom otrok še nadaljevala v Franc Jožefovem azilu.

Ta azil je sezidal poseben odbor, večinoma Judov, za 61-letnico vladanja cesarja Franc Jožefa za dekleta avstrijskih dežel, ki so prihajale služiti v Egipet. Večina njih so bile Slovenke.

V začetku je odbor izročil oskrbo azila svetnim ljudem. Ali to ni vspevalo, zato so oskrbo ponudili nemškim sestram Boromejkam. Slovenskih sester še ni bilo takrat v Aleksandriji. Leta 1912 pa je slovenski g. nadkonzul

storil potrebne korake in dosegel, da so naše sestre prevzele v svojo oskrbo azil in ga vodile skoraj 14 let, dokler ni odbor prodal hiše, ker je ni hotel popravljati.

Naše sestre so potem na svojo roko začele azil in hišo za onemogle in stare ljudi.

Tudi v Kairi, glavnem mestu Egipta so pričele delovati za dekleta in za nje otvorile azil. Povsod je njih delovanje bilo vspešno.

Zdaj se je zopet razvila sedanja vojska in Bog ve, če ne bo vničila tudi te dobrodelne nprave. Ostane samo ena tolažba, da ves trud gotovo ni bil zastonj, obvarovana je bila marsikatera deklica propada.

Ako Bog hoče, boš iz plevela žel stoteren sad .

Blizu cerkve — daleč od Boga.

Bog čuje nad svojci.

Bodljivi kravi Bog ne da rogov.

Bog bi dal, da ima komu.

Bog bogat milosti.

Bog da lek in prelek.

Bog daj pametnim srečo, boben otrokom.

Bog daje, Bog vzame.

Bod eden, prijateljev skedenj.

Bog ima pravico ljudi v vodo metati.

Bog ima toliko šibo, da lahko z njo vsakega doseže.

Bog ima veliko lastnosti, a nobene prilike.

Bog ima v nebesih že od vekomaj nenačet hlebec kruha; če se v zakonu nikdar ne boš skregal, ga načneš ti.

Bog je dal zobe, da tudi kruha.

Bog je dober oče, a deca so mu poredna.

Bog je dal življenje, da tudi zdravje.

Bog je hvale vreden, človek pa pohvale.

Bog je pripravljen vsake pol ure pomagati.

Bog je toliko trpel za berača kakor za bogatina.

Bog je rekel: Pomozi si človek, ako hočeš, da ti jaz pomorem.

LAMOTSKI ŽUPNIK

(Celoletna povest)

(Dalje)

V POŠTNEM VOZU

VOZILO, ki je oskrbovalo promet od zadnje francoske železniške postaje v to izgubljeno vas v pogorju Jura, bi se moralo imenovati predpotopno, če ne bi imelo samoveličja, da se je samo premikalo in se zato nazivalo "avto".

Na visokih kolesih, široko kakor gnojni voz, je moglo to vozilo pod gostoljubno ravno streho sprejeti zložno dvajset oseb in zato jih ni nikoli vzelo pod krov manj nego štirideset do petdeset. Pozimi v hudem mrazu in med dolgo vožnjo je bilo to celo prijetno. To vozilo je bilo polno najboljših volje, da bi zbližalo ljudi med seboj; kdor se je v njem vozil dve ali tri ure do Bremoncourta, utegne to izpričati. Bilo je umevno samo po sebi, da je bil damam — gospem — ponuden zmeraj najboljši prostor — na kolenih sedečih gospodov — o prosim: z vsem poštenjem. Stati bi bilo nemogoče. Gospodje so torej sedeli na lesenih klopek in vsak je vzel svojo ženo na svoje naročje, teto, sestrično ali katero že. Držali so se negibčno kakor palica; nikoli nisem slišala, da bi se kdo skrivoma hehetal, zabavali so se na glas in neprisiljeno. Če je naš župnik moral potovati na francosko stran, izjemoma ni dobil nobene gospe v naročje, zato je pa prevzel dva malčka ali tri otroke, kakor je nanese; tudi kure, gosi ali košare z jajci: sploh vse, kar je bilo dragotno in krhko ali razlomljivo. Ako je bil "avto" na tak način nabasan in prtljaga nagromadena pod nogami potujočih, je "šofer" pred odhodom navadno še potožil: "Toliko praznega prostora, pa ni dobiti nobenega slanika več."

Leta in leta je bil ta izrek isti dovtip, pa še vedno je mikavno vplival. Dva "šoferja" je bil "avto" že porabil, le-ta dovtip je bil pa prešel od enega na drugega in ljudje so se zmerom spet pri tem smejali. Čemu, tega še sama ne vem. Sploh so se pa vsemu smejali: butanju zaprtega voza, krivuljam ali vijugam, ropotu in hrupu — nekaj lepega je voziti se v starem "avtu". Seveda so bili vsi sopotniki večinoma

znani med seboj, kak tujec nikoli ni vstopil v ta zaprti poštni voz. Kdor je hotel videti slovito lepo cesto v pogorju Jura, zanj so bili pripravljene in mu dani na razpolaganje dragi razkošni avtomobili — lični, pravi samodrčki — ki so prihajali Bog ve, odkod in vozili daleč preko meje. V Bremencourtu je takšen avtomobil obstal samo nekaj časkov, da so ga cariniki pregledali, in "pek, pek" so že odbrzeli spet dalje s svojim dragotnim vozilom: z Američani in Angleži, tupatam celo s Francozi. Kmetje v tej okolici se niso posluževali le-teh avtomobilov; bili so za to le preveč izjemni in izključljivi, namreč kmetje.

Nekoč, bilo je v začetku jeseni, je tuji avtomobil imel nezgodo prav tedaj, ko se je hotel odpeljati s kolodvora pri Sv. Hipolitu. Ker se je pokvaril motor in poškodbe ni bilo mogoče takoj popraviti, je moralo vozilo prenočiti v gnezdu. — Američani so precej vzeli v najem edini "hotel" v mestu od kleti do vrha; drugi potniki so dali prednost čakalnici prvega razreda na kolodvoru. Nekoliko škodoželjno so kukali moji vrli kmetje iz svojega avtobusa. Vprav takrat bi bili morda izjemoma mogli vzeti s seboj še nekaj slanikov. Morebiti bi bili celo pripravljene v resnici vzeti do meje s seboj dvojico turistov. Toda noben tujec ni privoščil pogleda pošasti. "Odpeljimo se," je rekla zato že nekoliko nejevoljna Avstrijka.

"Še ne, prosim," je menil vljudno mladi šofer, "en prostor je še prihranjen."

"Ah — oh, kdo neki je?!"

"Ena od avtomobila," odgovori župan, ki je pravkar vstopil.

"Neka lepotica," je dodal zbadljivi Sabli in dvoumno pomežikal.

Županja je zakašljala.

Župan je pripomnil: "Tako sem si mislil, da je takšna, opazil sem po njenem glasu."

"Ali si ti ž njo govoril?!" je vzrojila županja.

"Oh, govoril, ne da bi ji kaj rekel, v gneči mi je stopila na nogo in dejala: 'Oh prosim prav lepo oproščenja, moj gospod!'"

"I kaj pa je to?!" reče pikro županja, "to more reči vsaka izmed nas."

"More že, pa ne stori. Če mi ti na prste stopiš, rečeš kvečjemu 'hopla', in to le, če je velik praznik, med tednom samo oponašaš, češ, da ne vtaknem nog v žep."

"In ljubezniv glas imajo ženske vsak čas," je brezobzirni Sabli modroval dalje, "to vam

mora zavist priznati. Ako kakšna taka reče 'Bonsoir', precej veš, kako gorko srce ima za nas enega."

Voditeljica namrši obrvi in Sabli umolkne.

Končno pride hrupno govoreča gruča gospodov in dam, v sredi med njimi pa tista ona, lepotica. "Šembrej," je menil eden izmed kmetov poln občudovanja.

Vsi so molili vratove skozi okno, le voditeljica in župnik sta nemoteno kramljala dalje; samo pomaknila sta se nekoliko, da bi naredila prostor gospe. Ko so ji vsi gospodje, ki so je obkrožali, vdano poljubili roko, je dama vstopila. Šofer je priključil, dama sede v svoji vonjajoči obleki in maha v pozdrav, z roko pošlje venkaj poljube, končno pa zgine z divjajočim "avtom" v prahu deželne ceste.

V avtu pa ostane sama. Vse ženske so se na mah umaknile na drugo stran, sovražno, ljubosumno, bile so pripravljene na boj. Nepristranski, hladni in skriti so bili le župnik, voditeljica in Avstrijka, le-ta poslednja je kazala sled bojazni. Možje so bili vsi pozorni. Rekli niso sicer nič, držali so se pa zelo imenitno in vedno so obračali glavo k "nji", da bi v globokih požirkih srkali sladki vonj, ki je kmalu napolnil ves voz.

Nasprotno so pa ženske veliko govorile in vsak stavek se je pričel: "Oh, prosim prav lepo oproščenja." Pri tem so piskale z visokim glasom ter se poredno hehetale.

"Ona" je sprva tiho sedela. Gledala je skozi okno, odložila klobuk in rokavice, nekajkrat je vrgla sem ter tja kodrasto grivo, stegnila eno roko skozi okno in, na videz z največjim veseljem, pustila vetru, da je pihljal med njenimi razprezenimi prsti. Potem se je spet namazala s pudrom, potegnila je rdečo črto preko svojih ustnic in sesala sladkorček, kakor da ni nobenega drugega razen nje.

Njeno molčanje je ženske nemalo jezilo. Polagoma se jih je polastilo nekako opojno stanje. Vsaka je imela kaj posebnega razkazati, s čimer je mislila, da bi se mogla ponašati: ena dan pranja, ki traja pol leta; druga sadje, ki ga je bila sama vložila; tretja svoje okrašene voliče. Vse svoje pošteno meščanstvo so razstavile, da bi se za njim zagrajene mogle braniti zoper napade "polovice sveta".

Toda le-ta ni po ničemer posegla in tako je niso mogle prijeti. Ali prosim: priznajte, da zares spodobna ženska ne bo tako molčala, da je nedostojno, takole glavo nazaj sklanjati, gle-

dati z napol zaprtimi očmi, z napol odprtimi usti željno srebati veter. In pa te roke, te gole roke, ki ne znajo ničesar odkrito prijeti, temveč se vsakega predmeta dotaknejo rahlo in počasi, malodane, kakor bi bile zgolj za božanje ustvarjene. Pri tem se je zdelo, da dami nobena reč ni imenitna; vsa vabila meščanskega sveta je ta oseba popolnoma preslišala. Če bi bila vsaj voditeljica kaj govorila, ta je gotovo mogla vzbuditi spoštovanje nasproti njeni pošteni družini.

Voditeljica je pa molčala. In Avstrijka, katera je bila sicer zmeraj tako izvrstno zgovorna, je pustila občinstvo docela na cedilu, niti bev ni rekla! Danes se z ničemer ni dalo bahati. Lepotica v svojem kotu je sama obvladala ves poštni voz; gotovo si je po vrhu še domišljala, da tudi tukaj vsi leže pred njenimi nogami, kakor je sicer vedno bilo pri moških.

Oh ti moški! Kako je bila spet to bojazljiva svojat. Dolgo so molčali, le z očmi so se do sitega nagledali, nato so se obnašali kakor mladi dijaki:

"Ali ni prehud prepil za madamo v kotu?" Kakor da bi ta oseba ne mogla stakniti revmatizma ali trganja po udih prav tako kakor vse druge?!

"Če ji je dežela všeč?" Sreča, da je navdušeno pritrdila, sicer bi slabo naletela pri ženski zvezi!

In zdaj so začeli govoriti moški kakor naviti gramofoni s tujko; vsak je hotel vsaj eno besedo uloviti od nje.

Ženske so obmolknile; le razumna županja je tupatam posegla s kako besedo v pogovor, toda nihče ni imel odgovora za njo, najmanj pa še lastni mož. Avto je ropotal po lepi deželni cesti, iz vseh sklepov je hupal in puščal smrad za sabo.

Lepotica se je delala, kakor da se boji. "Le nikarte se razburjati, madama," je dejal nekam sirovo šofer, in ker so pravkar zavili v neko vijugo, so se vsi vprek prekopicnili kakor hišica iz kvart.

Tedaj je "madama" nenadoma radovedno pogledala na krmarja, ki se je nagnil naprej. Seveda je mogla videti le od strani njegov trpki plemenski obraz, in to, kakor je bilo videti, ji ni bilo zadosti. Vsaj storila je vse, da bi mogla kaj več ujeti. Dober okus je že imela, zakaj šofer Mason je bil eden izmed najlepših fantov v Bremoncourtu in Lamottu skupaj. To

veliko pomeni, saj je rod v pogorju Jura eden izmed najlepših.

Pogled tuje "madame" so opazovali vsi moški. Zdaj je imela dobljeno igro: ljubosumnost se je zbudila.

Počasi se je vlegel večer.

Eden izmed tistih večerov v pogorju Jura, katerih nedopovedljiva lepota ima nekaj verskega na sebi. Nobena previsoka gora si tam ne upa omejiti nebo in ga vdeti med trde in preteče robove. Plemenito in čisto kipijo vse črte k njemu kvišku v sramežljivo vdani lepoti, tako da v tem popolnem soglasju težko razločiš, kaj pripada zemlji in kaj nebu.

Takšen večer je prišel. Nebo je bilo poplajeno v rahlozeleno zlato; pod njim je sanjala pokrajina, zlata in sinja.

Pred neko samotno kmetiško hišo se je avto ustavil.

Na dvorišču je stala mlada deklina, velika, nepremična, obdana od zadnjih solnčnih žarkov. Roko je držala nad očmi, da bi jih zaščitila. Ko je šofer skočil iz poštne voza, je roko povsila in šla mlademu možu počasi naproti, brez težave nesoč težko ročko za mleko.

Nikoli nisi videl človeškega otroka tako lepega hoditi v lesenih cokljah, nikoli, da bi se tako združevali moč in milina, ki se je ni zavedala.

Šofer sname svojo čepico z glave:

"Salut ma mie!"

"Bonsoir, Pierre!"

Pri tem položi mladenka fantu roke na pleča in nagne rahlo glavo na stran: poljubil je pred vsemi ljudmi lice, ki mu ga je ponudila.

Deklici je srečen nasmehljaj ubežal sramežljivo v ustna kota.

Nihče od obeh ni več spregovoril besede.

Naložil je ročko z mlekom na avto in priključil.

Spet dve zagoreli roki na njegovih širokih plečih, oči, ki se med seboj potapljaajo, velike in resnobne.

In dalje so se peljali v slovesni, ženitovanski večer.

Povsem tiho je postalo v avtu in hladno.

Nočna rosa se je vlegala.

Pozabljena mala kokota se je v svojem kotu skrčila v neko brezbitveno sivino; zeblo jo je v njenih tenkih oblačilih.

Tiho ogrne naš župnik svoj plašč čez njena pleča.

NADŠKOF Jeglič, slovenski apostol, mož poln nesebične ljubezni je pred leti spisal in izdal knjigo, staršem namenjeno, knjigo, ki je govorila o lepoti in važnosti zakonskega stanu. Toliko spodtikavanja in farizejskega posmehovanja menda še nobena knjiga na slovenskem trgu ni doživela, in med temi porogljivci in hinavskimi pohujšanci so bili tudi drugače verni katoličani. Malo razumevanja je našla. Zakaj? Posledica stare laži o sramoti stanu, ki bi moral biti med zakramenti in kot tak uživati ugled zakramenta.

Koliko je katoliških mož, ki se sramujejo blagoslovljenega stanu svojih žena pred svojimi otroci in pred svetom. Znani so slučajji, ko je mož ženo spodil od doma s svojim še ne rojenim otrokom vred. Posledica stare laži, laži o sedmem zakramentu.

Zgodilo se je, da je bila mati v otroški postelji s svojim najmlajšim detetom. Zajokala se je od veselja, ko je prišel domov najstarejši sin, je veselo pozdravil mater in svojo najmlajšo sestrico. Mati vpraša sina: "Ali nisi hud name?" Čudno vprašanje, ki se mu je čudil tudi sin: "Zakaj, naj bi bil hud." Dobil je čudni odgovor: "Tvojega drugega brata je pa tako sram, da ga sploh blizu ni, ni naju prišel še pogledat." Ali ni to žalostno? Toda kaj hočemo. Posledica stare laži o sedmem zakramentu.

In še se je zgodilo: Sin je prišel od vojakov, začel zmerjati in pretepati svoje mlajše brate in sestre in se zaletaval v mater-vdovo z osmimi otroki, zakaj je bila tako neumna, da je imela toliko otrok. Pomagala naj bi si bila, kakor si pomagajo druge . . . Zopet posledica tište laži.

Pa nikar ne pritrđi in reci: po teh surovinah ne moreš soditi na splošno. Takih "surovin" je še dosti. Seveda so med njimi taki, ki

nosijo rokavice in se na zunaj nočejo izdati, v resnici pa niso nič boljši od teh nemarnežev, ki sem jih ravnokar navedel.

Kakšna je neki razlika med temi suroveži, pa ljudmi, ki ne marajo dati stanovanja v našem družinam, ki imajo po več otrok? Kakšna je razlika med temi s sramotno miselnostjo zastrupljenimi ljudmi, pa tistimi olikanci, ki se porogljivo nasmehnejo, ko govorijo o tem ali onem, ki ima obilico otrok in gospodarskih težav. Iz nasmeha takoj razbereš besedo: "Zakaj jih pa toliko ima?" In to boš našel celo pri ljudeh, ki mislijo, da so verni katoličani.

Kaj reče k temu resnično krščansko živeča duša, nam je pa pokazal Ivan Cankar, slovenski pisatelj v svoji črtici "Tuja učenost". Govori v njej o svoji materi, ki leži na smrtni postelji in hoče videti, kaj ji sin — Cankar — bere. Bral je ravnokar knjigo ruskega pisatelja, ki ponižava zakonski stan. Tedaj mati pisatelja Cankarja zakliče: "Ni res, ni res, to je tista tuja učenost . . . segla ti je v srce. Boga ti je ukradla. Bog se te usmili . . ."

Tej tuji učenosti o zakonu je treba napraviti konec, če nočete, da bo tudi vašim mladim, dragi mi starši, ukradla Boga.

Toda zastaviti bo treba najprej pri vas starših samih. Dokler sami ne spoštujete svetosti svojega materinstva in očetovstva, svetosti zakonskega poklica z vsemi njegovimi dolžnostmi in vsemi njegovimi pravicami, dotlej bo vse vaše delo le napol storjeno.

Zavedati se moramo pa tudi drugi svetosti tega poklica. Ne samo z razumom, temveč tudi globoko v svoji notranjosti moramo čutiti vzvišenost zakona. Predvsem moramo čutiti, da je zakon višji in svetejši stan kakor pa samski, ki je največkrat zelo sebičen stan. Da, saj še govoriti ne moremo o samskem 'stanu' kot takem. Fantovstvo in deklišstvo je samo pripravljavni stan. Stanova sta dva in sicer deviški, ki je Bogu posvečen in pa zakonski. Samo in edino Bogu posvečeno devištvo je vzvišenejše kot zakon. Devištvo posvečeno po slovesni redovni ali pa privatni obljudi. Samski stan pravzaprav še stan ni ne.

Veliko gorja izhaja torej iz nejasnosti o tem zakramentu. Že v zgodnji mladosti nam zmede pojmi, da se napihuje v nas često nelepa, če že ne prezirljiva ali hladna, pa vsaj ošabna, milostno odpuščujoča misel na roditelje, nad katerimi se kot fantje in deklički čutimo kar vzvišene. Kadar pa zakonsko življenje ti fantiči,

ta dekleta res zaživijo, takrat iz besed duhovnikovih zvedo o važnosti zakona. Ta beseda pa samo tako dolgo drži, dokler se ne zdrami tista stara miselnost porojena iz laži in sramu, iz umazanih besed in iz predstav o žalostnih in ponižujočih skrivnostih, ki smo jih zastonj od rivali in ta stara napačna miselnost strahovito razdira.

Razdira dom, razdira zблиžanje med ženo in možem, mori lepoto doma: čistost in zavest čistosti.

Najlepši sadovi bi zrasli lahko na čistih tleh v solnčnem zraku edinosti in vdanosti med možem in ženo, zdrav, čist, čvrst rod. Toda ni sonca v domu, mrak in nezadovoljnost je v njem in ga ruši.

In ta nesreča potem tudi otopi čut za resnično nizkotnost, da zakonski človek ne more več ločiti kaj je prav in ni prav. Ni se treba čuditi, da krenejo na stran pota časih tudi taki, ki so bili dobri. Tista prva laž je ustvarila v njem napačno miselnost, pa se mu je zdelo lep dan vse preveč, jasnosti ni dobil nobene, ne v življenju, ne v knjigah, ne v cerkvi, kjer vse prevečkrat duhovniki pozabljajo na besede o svetosti zakona, postal je malomaren za dobro, nenatančen, površen, zastudilo se mu je vse življenje, ki je vse umazano in predno je vedel ta dobri človek se je vselila v njegovem srcu nezvestoba, skrunitev zakona, naselili so se mu v srce grehi zoper namene sv. zakona in zločini nad življenjem, ki še ni rojeno. Vse to, vse — posledica tistih prvih laži o zakonu.

Treba je torej ponovno in ponovno povdarjati:

Ni res, da je v zakonu konec vsega lepega, da velja v zakonu le nižja plat narave. Res je, da ljubezen ravno v zakonu najlažje poduhovi in prerodi človeka.

Ni res, da je v zakonu sam materijalizem, res je, da ravno zakon lahko obrodi najlepše sadove naravnega in nadnaravnega življenja, seveda se to ne zgodi v mrtvem, pustem domu. Le v toploti in ljubezni, le v spoštovanju in posvečenju vplivata mož in žena vzajemno drug na drugega, sebi in družini v dobro.

(Vsi ti odstavki so več ali manj povzeti iz knjige Milice Grafenauerjeve "Iz duhovnega življenja družine", Mohorjeve družbe, 42. zvezek.)

OTROKA VZGAJAMO

STARŠI naj bi imeli pred očmi tale vzgojni smoter: Otrok naj postane samostojen, krščanski značaj, ki bo povsod zvesto in vestno izvrševal svoje dolžnosti glede na Boga in svojega bližnjega. Vzgoja, predvsem pa krščanska vzgoja, je v prvi vrsti stvar staršev, ne pa stvar države in cerkve. Otroku se najgloblje vtisnejo tisti vtisi, ki jih prejme pri starših. Ko je otroku šest let, je že vzgojen in najboljša šola in najboljši verski pouk ne moreta dati otroku tega, česar mu ni dotlej dala vzgoja staršev; in kar je bilo doma narobe storjenega, tega ne popravi več ne šola ne cerkev.

Vzgoja se začne že v nosečnosti, zato je treba toliko pažnje, kakšne da so takrat bodoče matere! V tej dobi je otrok najbolj z materjo in vsrkava vase tudi duševno in ne le telesno hrano! Nadaljuje se vzgoja potem, ko je otrok dojenček. Ta vzgoja je predvsem navajanje na telesni red in se tiče večidel le nege telesa. Dojenček se navaja na redno zauživanje, na redni nočni počitek, na snago itd. Važno je, da pustimo otroka v prvem letu predvsem pri miru, da ne postane živčen. Ne smemo ga strašiti s preglasnim hrupom. Potrpežljivo čakajmo na razvoj duha in ne smemo vanj venomer brbljati. Ko začne govoriti, mu izgovarjajmo besede mirno in razločno. Kasneje zahteva več pozornosti od staršev in hoče biti zaposlen. Vendar ga ne smemo "dresirati" kot psička, da nam predvaja razne umetnosti, ampak se moramo pečati z njim tako, kakor ustreza takratnemu otrokovemu duševnemu razvoju. Potrpljenje in doslednost sta pglavitna pogoja za vzgojo.

Mlademu človeku je vse novo. Sleherno rožico, slehernega hroščka občuduje majhen otrok. Svet mu je ena sama knjiga s podobami. Na tem področju utegne mati mnogo storiti, tako na primer more skušati vzbuditi v otroku ljubezen do prirode, ljubezen do Boga, ki je vse ustvaril. Križ v sobi začne otrok kmalu z zanimanjem opazovati; z veseljem sprejema sleherno zgodbo o ljubem Bogu, o Materi božji in o angelih. Že zdaj naj mati moli vpričo otroka kratko jutranjo in večerno molitvico.

Prve knjige s podobami naj bodo take, da jih ni moči raztrgati in naj predstavljajo slike

živali in ptičev, ki jih more otrok imenovati. Otroka ne smemo mučiti z dolgimi razlagami, za to še ni zmožen potrpljenja. Šele, ko ima tri leta in kasneje si pridobi veselje za poslušanje povesti. Otrok bi rad vedel le to, kar je zraven slik napisano.

Ko je otroku 3 do 6 let, se kar ne more dovolj naslišati raznih povesti, posebno so mu všeč zgodbe iz svetega Pisma. Starši naj se okoristijo s tem in naj večkrat kaj povedo iz stare in nove Zaveze.

A tudi drugačne povesti in pravljice hočejo otroci slišati. Za to starostno dobo imamo zdaj že veliko lepih slikanic na razpolago. Vendar nam ni treba zmeraj pripovedovati zgodbe iz knjig, ker otroci nemara še rajši poslušajo zgodbe iz resničnega življenja, iz prirode, iz živalstva in podobne.

Še bolj važno kot pripovedovanje pa je pravilna zaposlenost otroka. Pravilno zaposlen otrok je priden otrok. Dojenček se igra z rokami in nogami. Njegova prva zaposlenost je ta, da meče igrače na tla. Ko se že plazi okoli, tedaj se najrajši igra z vretenci od sukanca, s škatlami, količki, kockami, polenčki. Kadar otrok že shodi in govori, hoče mater povsod spremljati in ji "pomagati". Čeprav je bolj v napotje kot v pomoč, pa naj se mati zaveda, da jemlje otroku veselje do dela, če ga večno opozarja na to, da je še premajhen in preneroden. Otroku ne smemo dati preveč stvari naenkrat; navadi naj se, da bo z majhnim dolgo zaposlen. Le tako postane vztrajen v igri in potem v delu.

Za dobo od 2 do 4 let so primerne igrače za zlaganje, postavljanje, žoga, preprosta lutka, ki se ne rãzbije. Otroke od 4—7 let moremo po ure dolgo zaposliti z risanjem, s slikanjem, pletenjem papirnatih prog, s šivanjem, z lepljenjem, rezljanjem in s sličnimi opraviti. Pri tem naj nobena mati ne pozabi na to, da otroka navaja na pomoč pri različnih domačih in gospodinjskih opravkih.

Papir in barvni svinčniki, čopič in barvice, tope škarje in lep papir za lepljenje, okvir za ročno delo z volno ali bombaževo prejšico — so darila, ki utegnemo z njim zmeraj razveseliti otroke v teh letih. S temi stvarmi se morejo sami ukvarjati in narejati majhna darila, tako na primer utegnemo sami prelepiti kako škatlo, knjižico za opazke, okrasiti kak robček, vesti z volno, napraviti kak pladenj iz ličja itd. Vendar ne smemo otroka mučiti z napornim delom ali z vezenino s križci. Dela otrok naj bodo zares

njim primerna in jih ne smemo presojudati z merilom odraslih. Otrok stori, kar zmore; zato je njegovo delo na njegov način popolno in lepo.

Zgibanje, lepljenje, izrezovanje, risanje in slikanje pa so tudi primerna zaposlitev za bolne otroke.

Jako velikega pomena pa so tudi otrokove igrace. Igra in delo sta za otroka eno in isto. Zatorej naj bodo igrace tako prirejene, da poživljajo otrokovo domišljijo in so mu same po sebi zaposlitev. Čim preprostejša je kaka igrača, tem boljje ustreza svojem smotru. Nikar ne razvajajmo otrok s predragimi igračami, ampak ga vzgajajmo za preprostega človeka. Ni treba, da bi moral imeti vse, kar koli vidi, ni pa tudi treba, da bi vse videl, kar koli je moči kupiti! Izložbe v trgovinah samo dražijo pohlep. Tudi glede na igrace in igranje nimamo boljše vzgojnega pripomočka kot so bratje in sestre, ki drug drugega vzgajajo, se "prirejajo" in podrejajo in se učijo, kako je treba drug drugega prenašati.

V vzgoji ne pozabimo na petje! Otrok ima rad glasbo in petje. Že najmanjši zbrano prisluhnejo, kadar mati zapoje. Materinih pesmi ne more noben radio nadomestiti! Z otroki pojmo čim najbolj preproste pesmi, ki so jim všeč. Srečen je tisti otrok, ki mu mati prepeva naše stare narodne pesmi! Saj so te naše pesmi vredne, da gredo kot dragocena dediščina iz roda v rod. Te pesmi so veliki pripomočki za vedro, ubrano vzgojo majhnega človeka.

Bog je sam sebi najprej brado ustvaril, potem šele drugim.

Bog je star gospodar in ve, kdaj je komu česa treba.

Bog je takovo dobro, koje nikdar ne preteža.

Bog je začetek in konec.

Bog je ženski iztrgal jezik, ga vsadil in zrasel je hren.

Bog, ki siti in napaja, ne zapusti nikogar, kdor se sam ne zapusti.

Bog ljubi trojico.

Bog na visokem sedi pa na široko gleda.

Bog ne da nikomur vsega.

LJUBEZEN IN DOBROTA DELATA ČUDEŽE

1.

SREDI prijazne vasi, ki leži tik pod visokim hribom, poraslim z igličastim drevjem, stoji ponosna kmečka hiša. V tej hiši preživlja stare dneve svojega samotnega življenja naglušen, hrom mož. Ves je betežen, ves žalosten, le od časa do časa se razživi — takrat, kadar pripoveduje vaškim otrokom zgodbo iz svoje lepe mladosti.

"Ko sem bil še tako mlad kot vi, otroci, nisem bil tak revež, kakor sem sedaj. Vesel, močan in brhek fant sem bil. Moji starši so bili najbogatejši v vasi, mene pa so odločili za naslednika. Ni čudno, da sem se v svoji mladostni sreči in zdravju prevzel in postal na vso moč domišljav in trmast. Od nikogar si nisem pustil učiti, delal sem po svoji prevzetni glavi.

Največja moja napaka pa je bila, da sem bil tudi neusmiljenega srca. Domačo žival sem pretepal, kakor da bi razbijal po trdem lesu in ne po živem bitju. Vsaka žival je trepetala pred menoj. Psi po vasi so me sovražili in zalajali, kadar sem stopil le malo v vas. Saj sem jim od blizu in od daleč metal kamenje ter jih dražil zmerom in povsod. Največ pa so pretrpele pred manoj uboge ptičke spomladi. Kjer koli sem iztaknil gnezdo, sem pometal iz njih mladice in jih mučil do smrti. Komarjem sem trebude prebodel s travico, da so se po več dni mučili, preden so poginili. Do starih ljudi in otrok sem bil surov, zasramoval in zaničeval sem jih. Skratka, bil sem hudoben kakor daleč naokoli nobeden. V svoji prevzetnosti sem mislil, da mene ne more ničesar hudega doleteti.

Pa me je Bog za vse to hudo, hudo kaznoval. Ko sem bil star sedemnajst let, me je napadla huda bolezen. Domači so mislili, da bom umrl in gotovo bi bil, da mi niso nudili vso zdravniško pomoč. Bolezen pa mi je pustila za vse življenje strašne posledice: noge so mi ohromele. Lahko si mislite, kako težko mi je bilo, ko sem kar na lepem postal največji revež. Šele takrat, ko je bilo prepozno, sem spoznal, kako hudoben sem bil. Kako strašno me je bolelo, če je mene kdo zasramoval zaradi moje bolezn,

kako brezobziren pa sem bil jaz poprej! Zdaj pa se mi smili vsaka božja stvarca, vsaki bi rad pomagal nositi njen križ. Toda vse je prepoznano, moj križ je tako težak, da ga sam komaj nesem. Samo eno morem storiti: prosim vas, otročički, bodite usmiljenega srca, da tudi vas ne bo Bog tako hudo kaznoval . . .”

2.

Otroci so odhajali zamišljeni od pohabljenega strica Toneta. Žal pa je marsikdo kmalu, kmalu pozabil nauk dobrega strica. Le mala Trezika je v mislim zmerom obujala starčkove besede. Za vsako živo bitje je imela srce, do vsakogar je bila prijazna in lubezniva. Imela je mnogo, mnogo prijateljev pri ljudeh in tudi živalir. Ljudje je niso mogli prehvaliti zaradi njene dobrote in dobrosrčnosti, zato je dobila od sosedov in sorodnikov mnogokrat lepe darove. Še bolj srečna pa je bila Trezika takrat, kadar je mogla komu sama kaj dati ali pomagati. Vsak dan si je hotela nabrati mnogo dobrih del. Večkrat si je od ust pritrkala kaj dobrega in podarila revnejši prijateljici.

Tudi živali so Treziko dobro poznale. Ptiki so ji na vse zgodaj prišli prepevat lepe pesmi in čakali na njenem oknu, kdaj jim bo nasula zrnja. Domače kokoške so pred vrati čakale na njene drobtinice. Konj v hlevu je poznal njen glas in ji prijazno rezgetal v upanju, da mu bo Trezika prinesla skorjico kruha.

S konjičem Belgijem sta bila pa sploh največja prijatelja. Bil je to mlad, na vso moč živahen konjič, katerega so se bali celo odrasli fantje. Trezika pa se ga ni nič bala. Vsak dan ga je obiskala v hlevu in mu z dovoljenjem matere prinašala kruha in krompirja. Potem ga je božala, on pa ji je prijazno lizal ročico.

Nekega dne je Belgi ušel iz hleva. Divjal je po polju, tlačil travo, podiral ograje in med otroki in odraslimi zbuja strah. Može so ga lovili, a ujeti ga ni mogel nihče — niti Trezikin oče ne. Tedaj se je Trezika skrivaj zmuznila iz hiše. Vzela je s seboj košček kruha in šla nasproti podivjanemu konju. Oče in mati sta prestrašeno gledala, kaj se bo zgodilo. Klicala sta Treziki, naj se umakne, a bilo je vse zastoj. Trezika se je konju brez strahu približala. Pomolila mu je kruh in konj se je v trenutku ustavil. Vzel je kruh s Trezikine roke in ji prijazno kimal. Kakor jagnje se je pustil vleči nazaj proti hlevu — v začudenje vseh vaščanov.

A pogumni Treziki vsega tega še ni bilo dovolj. Blizu hleva se je povzpela na visok stol in se skobacala Belgiju na hrbet. Ponosno je zajahala in priganjala svojega ljubega konjiča. Pred hlevom pa je vsem ljudem, ki so opazovali ta prizor, zastala sapa. Trezika se je pred vrati pozabila skloniti in prav malo je manjkalo, da ni treščila z glavo ob podboje vrat in strmoglavila na tla. Toda Belgi, sicer tako divji konj, je zaslutil nevarnost, ki je grozila njegovim mladi prijateljici, in ves krotek je obstal sredi vrat.

Ljudje so pritekli tja in strmeli od začudenja. Sneli so malo Treziko in jo božali in ljubkovali.

“Ljubezen in dobrot delata čudeže!” je modro rekla stara ženica — in vsi so ji resno prikimavali.

KAJ BO?

LJUDJE delajo čase. In v takšnih časih živimo, kakršni smo. In kakšni smo? Nemir, razdvojenost, neurejenost, razbitost se gneta med našimi stopinjami, brez poleta duha — brez duševnega življenja. Vse hiti, se vznemirja in bori za zunanji smotri. To ne rodi idej, misli, ampak oblasti. Iz tega se je rodil kapitalizem, boljševizem, fašizem, prevrat. Nekaj, kar spet le vznemirja, ker ne da ne miru ne stalnosti ne urejenosti sebi, družbi, državi. Nekaj, kar ne da človeka, ampak maso. Zato zdaj ni, kaj je posameznik, ampak kaj je skupnost. Zato zdaj ni, koliko veljaš, je le, h kateri skupnosti pripadaš, kolikšna je ta skupnost. To je boj kapitalizma in brezposelnosti. Boj za socialno enakopravnost. Ta boj se vrši v prištevanju, seštevanju, množenju, odštevanju, deljenju nas, ki smo masa. Številke smo, ki nas prerivajo. In tako vladajo ponekod revolucionarji, drugod kapitalisti itd., povsod pa vlada propadanje, to je kriza.

Pa imamo bogastva na kupe, na drugi strani pa revščine na kupe. In imamo hraniva, da sitimo z njim morje in stroje, nimamo pa, da bi lačne nasitili. In temu pravimo gospodarska kriza.

Ali ne obstane ob tej ugotovitvi naša pamet? Pamet posameznika? To je človek, s svojo miselnostjo, katera pa se ne poraja v masah, ker ni zunanje, je le notranje življena. Je pa to tudi tako življenje, ki potrebuje hrane; in še kako je potrebuje za svoj obstoj! In te hrane ni. Že dolgo — dolgo. Naše duše so lačne, bedne, utrujene, izčrpane, onemogle, brez moči. Zato smo brezpravni, brezsmotni, brezdomovinci. Tako se predajamo cesti in drevimo v temo. Malodušnost je to, revščina duše, ki je lačna. In prav duševna revščina je rodila vse to, kar imamo zdaj. Duševna revščina je rodila vso neurejenost v nas in mi smo delali ob tej neurejenosti, iz katere je nastala kriza. Pa ne gospodarska kriza, ampak kriza duha. Kriza naše duše, našega duševnega življenja je prinesla polom. Tega poloma pa nas je prav vseh strah, tudi kapitaliste in brezposelne. — Tudi strah, groza in vse hudo je pojav notranje neurejenosti, katere pa ne vidimo, ker nas mamijo zunanje stvari, ker so hrupne in je zdaj naše oko obrnjeno le na ven. Zato niti ne pomislimo, kako bi ubijali v sebi ta strah, to slabo, ki nas preganja. Nasprotno: Vdajamo se le zunanjo-stim. In tako se zaganjamo zdaj sem zdaj tja, in ko nekdo zavpije: "Ta je kriv!", se zakadimo vsi brez misli vanj: "Ti si kriv!" Takrat so pesti stisnjene, nato je napad in poboj — revolucija!

Pa vendar smo krivi mi vsi. Zakaj naša pot je materializem. Pridobivanje ugodja za telo je smoter našega življenja. Pa naj je to ugodje v kapitalu, v športu, v ljubezni ali sovražstvu — kjerkoli. Zato smo zavrgli svoje duše. To se pravi, zavrgli smo v sebi človeka in tudi sočloveka. Še več, ves tisti nemir je rodil sovražstvo zunanjega človeka do notranjega. In ker je bil zunanji človek že v premoči, je udaril kar s pestjo v sredo svoje zbegane lastne duše. To sovražstvo je bilo sad množice, ki je zavpila: "Ta je kriva!" Navalila je s pestmi na dušo človeštva.

Takrat je že odmeval pri nas boljše vizem iz Rusije. Vse, kar je ustvaril človeški um stoletja, vse svetinje naroda so bile pomendrane v prah in kri. In potem — potem so navalili na največjega duha — Duha zemlje in neba — navalili so na Boga, da ga ubijejo. — To je bila zmotna pot socializacije. Danes so v Rusiji vsi enakovredni: navadni delavec ali duševni delavec, plemenitaš ali proletarec; samo en kapi-

talist je še ostal; ta je gospodar: država, ki je prižgala luč novemu bogu: materiji.

Vso Evropo je strah te socializacije. Pa Evropo bi moralo bi prav tako strah svoje socializacije, ki je prav tako v masi. Ali nismo ustanovili res iz potrebe in najboljšje misli nešteto sirotišnic, dečjih domov, delavskih zavarovalnic, menz, ogrevalnic itd.? In uspeh? Kriza in lačnost in brezposelnost. Zato ne bi smeli dalje reševati krize samo pri gospodarstvu, denarnih zavodih, brezposelnosti različnih stanov; treba bi bilo začeti pri gospodarju vsega tega, to je pri človeku! Bistvo človeka pa je duša. Vsa svetovna politika, ki pada in vstaja, vstaja in spet pada, se zdi kakor hlastanje brezmiselnosti, podzavestnega strahu, da bi se to nemirno drčanje ustavilo in padlo.

Ali vemo, ali ne vemo — kje je izhod? Na mirovni konferencah? Če je nemir v nas? Kako moremo ljubljati kruha, če ga nimamo!? Kako moremo dati mir, če ga ni v nas? In kako moremo sprejeti mir, če ni naša duša lačna miru? — Dajte svojim dušam miru! "Človeška duša pa ni mirna prej, dokler ne počiva v Bogu." Zato je potrebno, od telesnosti v duševnost. Manj telesnega športa, več duševne telovadbe! Manj telesnih zahtev in več, več duševnih! Iščimo grehe krize v sebi! Iščimo grehe, ki jih vedno in povsod vidimo le na drugih, v sebi, da pride v nas spoznanje, da pridemo spet do zavesti sebe! Ne kličimo: "Ti si kriv!" Sklonimo se vase: "Jaz sem kriv!" Tako ne bomo iskali več krivcev, iskali bomo krivde. Iskali ne bomo teles, iskali bomo miselnosti. To je pričetek vojne za mir. To pa se ne da delati v šumnem vrvežu množic. To je delo posameznika. Brez spoznanja sebe, brez usmerjenosti navznoter, brez lastne volje ni miru. Nemir, razdvojenost, neurejenost, kriza niso zunanji pojavi, zato se ne dajo odstraniti z zunanjo-stimi. Vse to je notranje, je duševno.

Kdo izmed nas ne upa dvigniti roko, katera ne bi bila delala za polom, za krizo? Izživljanje teles brez duha je valovilo med nami, ponekod močnejše, ponekod slabije. Vsi pa smo kazali na višjega od nas: "Ti si kriv!" Država je kazala na zunanjo politiko, državljani so kazali na državo, narod na svoje predstavnike, družba na narod, družina na družbo; oče na družino, otroci na očeta — vsi pa smo pritrgovali drug drugemu v svoj prid. Kdo je bil tisti, ki je dejal: "Sam bom lačen, da bodo drugi siti"? Urili pa smo se v zahtevah. Kdor je imel več zahtev,

je več dosegel, več nagraabil. In čim več je imel, več je hotel imeti, pa bodisi bogastva ali uživanja. Večen nemir! — Grabiti, grabiti in uživati! Zato so se nagrmadili kupi tega življenja, katerih zdaj, požrešni, ne moremo požreti — nastala je mrtva točka. To mrtvo točko je treba oživeti s preobratom: prej telo — zdaj duša! Če tega ne bomo zmogli, se bodo od trenja vneli kupi in zagorelo bo na vseh koncih. Takrat bo dosegla sedanja doba vrhunec — in padec. Takrat bo deževala iz človeškega neba kuga v obliki plinov, ki bo požela naša nespokojna telesa.

Morda pa bomo tedaj začeli zidati to, kar zdaj podiramo?

PREKRIŽAL SE JE!

KOPALI so se. Saj je bil tako vroč dan, da se človeku res ni ljubilo kaj drugega ko natakniti si kopalno obleko in hajdi v jezero.

Skupina znancev je polegala in posedala na obali. Naplavali so se bili in ohladili, pa se jim je zdelo, da bo treba malo odpočitka in tudi zaloga sladoleda ne bi škodila. Pogovarjali so se o tem in onem in se smejali. Kaj bi tudi drugega na sončni obali ob sinjem jezeru.

Takrat je prišel star možiček, počasi in sam samcat, in se je začel pripravljati h kopanju. Počasni so bili njegovi gibi in zdelo se je, da se mu nikamor ne mudi. Cela skupina kopalcev s sladoledom v rokah je obrnila nanj vso pozornost. Od strani in kradoma so ga gledali, posmehovali so se mu, rekel pa ni nobeden nič, saj so vsi poznali misli drug drugega.

Končno je imel starček na sebi kopalno obleko, stopil je v vodo in zagazil vanjo do kolena. Zajel je vode z dlanmi, zmočil si prsi, ramena, vrat. Popraskal se je po nosu, pomel si oči, precej prikrito, vendar dovolj razločno se je pokrižal z velikim latinskim križem in zaplaval v jezero.

Njegovi opazovalci so s pozornostjo čakali na ta hip in so mislili, da bodo šele zdaj z naj-

večjo napetostjo sledili njegovemu početju, zakaj človek se mora čuditi plavanju takega slabotnega človeka. Toda vseh misli so se hipoma obrnile v drugo smer, ko so opazili, da je starček naredil križ.

Spogledali so se in nasmehnili.

“Dober plavač za svoja leta,” je dejal nekdo, “praznoveren pa tudi prav za svoja leta.”

“Pa mora biti precej tega praznoverja med ljudmi,” je dostavila kopalka, “jaz sem celo opazila, da se včasih taxi vozniki takole maskirano pokrižajo, preden poženejo avto.”

“In jaz sem bral, sam nisem opazil, da store isto nekateri igralci, preden stopijo na oder, in celo nekateri pevci, preden zapoje pesem na radio.”

“Jaz res ne razumem, kako morejo pričakovati, da jim bo tisto čarovno znamenje pripomoglo k uspehu.”

“Kaj hočete, človek je človek. Bojazen pred polomom mu je v kosteh. Pa se obesi na kakšno tako reč in ima vero, da bo pomagalo.”

Nit pogovora se je nekako utrgala. Zrli so za starčkom, ki je čudno krepko rezal valove. Misli so jim pa bile še vedno pri njegovem križu. Gotovo ga je ta ali oni pomiloval, češ, tako dober plavač je, pa se obeša na tako malenkost kot je križ in se zanaša, da bo plavanje boljše šlo od rok, če se je pred skokom v vodo pokrižal . . .

Tedaj je prišel iz vode mož srednjih let, ki so ga nekateri iz družbe poznali, in se je vsedel med nje. Vedeli so, da včasih pomaga pri poku krščanskega nauka v bližnji cerkvi ob sobotah in drugače. Nekomu je prišlo na misel, da bi ta človek moral kaj več vedeti o tisti navadi nekaterih ljudi, da se prekrižajo ob tako nenavadnih prilikah. Morebiti ga je hotel samo podražiti, ali pa speljati prejšnji pogovor nazaj v tir.

“Kaj pa vi pravite, gospod, ali ima kaj v sebi navada, da se nekateri ljudje prekrižajo, na primer preden gredo v vodo?”

“Zakaj pa prihajate s tem vprašanjem?”

“Vidite tam onega starega moža, kako lepo plava? Videli smo, da je naredil križ, preden se je spustil v valove. Ali ni to samo golo praznoverje?”

“Zakaj mislite, da bi bilo praznoverje?”

“Ne morem si misliti, kako naj bi križ pripomogel k boljšemu plavanju. Enako ne morem razumeti, zakaj bi mogel kak avtomobilski

voznik bolj varno voziti, če se je poprej pokrižal.”

Vsi so tiho poslušali in kazali polno mero pričakovanja. Oni mož se je nalahno nasmehnil in bolj tjavendan rekel:

“Ali vam gre za res ali me hočete samo na majhno preiskušnjo postaviti?”

Vsi so resno zatrdili, da jih stvar zanima in bi radi zvedeli njegovo mnenje.

“Dobro, gospoda, pa vzemimo stvar za res. Torej tisti mož tam se je pokrižal in potem skočil v vodo. Po mojem mnenju je napravil dobro reč. Ni treba ravno misliti, da je pričakoval bolj varnega plavanja radi svojega križa. Ni si treba predstavljati, da je s križem hotel pregnati kake morebitne krče ali druge slabosti, ki ga utegnejo zagrabit med plavanjem. Rečem vam pa, tudi če bi bil samo te reči imel v mislih, bi mu ne bilo ravno treba kakega prevelikega praznoverja očitati. Verem človek se zaveda, da je v vseh rečeh odvisen od Boga. Znamenje križa seveda ne more biti drugega ko praznoverje ljudem, ki jim je celo vera v Boga nič drugega ko praznoverje. Če imam pred seboj take ljudi, oprostite, potem seveda najbolje storim, da preneham in grem nazaj v vodo.”

Nekaj glasov mu je zatrdilo, da vere v Boga ne taje, drugi so samo previdno molčali.

“Če je tako, ni težko priti do konca temu križu. Če verujete v Boga, gotovo mislite krščanskega Boga. Krščanstvo nam pa govori o Kristusu in njegovem križu. In znana nam je beseda, da nobeno drugo znamenje ni dano ljudem, v katerem bi se mogli zveličati, ko znamenje križa Kristusovega. Kristjanu znamenje križa ni kako čarovno, praznoversko znamenje, ampak znamenje križa mu je toliko kot Kristus sam. Kdor se prekriža spričo kakoršnekoli nevarnosti, s tem samo na znanje daje, da se izroča Kristusu, da se vdaja v božjo voljo. Kolikor morem spoznati, za onega starega plavača tam v valovih plavanje ni brez vsake nevarnosti. Vendar je šel plavat, ker je stvar sama na sebi koristna in je je gotovo vajen od mladih let. Zaveda se pa, tako je podobno, da se mu utegne v vodi kaj pripetiti. Gotovo mu je v kredit, da na to misli že poprej, ne šele v hipu, ko je nevarnost že pri njem in ko bo morda prepozno. Če se je poprej, ko je imel še zbrane misli in vse druge duševne zmožnosti, priporočil in izročil Bogu z znamenjem križa, je brez dvoma prav pametno ravnal. Najbrž ni mislil na to, da bi

po prekrižanju samega sebe toliko lepše in lažje plaval, mislil je gotovo v prvi vrsti na to, da bi v primeru nesreče lepše in krepkeje in z večjim dušnim mirom prenesel nesrečo, če se mu kaj pripeti. Razumete? Obrnite to misel na vse podobne primere, pa vam bo stvar postala jasna in ne boste zmajevali z glavo nad praznovernostjo nekaterih krščanskih ljudi. Kar se mene tiče, bi samo želel, da bi bilo veliko več takega praznoverja in da bi se tudi vi, gospoda, nalezli polagoma nekaj tistega “praznoverja”, ki ste ga tako nepričakovano odkrili na onem starčku tam.”

Vse je utihnilo. Nekateri so gledali v tla in bilo je videti, da resno razmišljajo. Nekateri so pa zrli nekam v daljavo preko jezera in so se komaj opazno še dalje — muzali.

MERA KRŠČANSTVA

NEKI župnik je v bolesti svojega srca požal pred farani, da bi bilo bolje župnijo kar razpustiti ter nato iznova začeti z ustanovitvijo poganškega misijona. Najbrže je v tej opazki zrno resnice. Danes je mnogo takega, kar se naziva za krščanstvo, a nima od krščanstva nič, prav nič, razen star krstni list in v srečnem slučaju še lepo vezane mašne bukvice. Takemu krščanstvu bi pri poštemen knjigovodstvu smeli črtati vsaj 95 odstotkov.

Za živila in razne patente imamo zaščitne znamke, ki tem rečem čuvajo pravo ime in najstrožje zasledujejo kakršnokoli ponarejanje. V verskem področju ni te zaščite. Ni zakona, ki bi verskemu življu čuval pristno ime. V tem je popolna svoboda. Dovoljeno je nazivati krščanstvo. Tem resnejša je zato duhovnikova naloga, da pritisne pravi naslov na čelo vsakemu in vsemu, da ga ni moč odtrgati. Cerkev je dolžna, da se izjavi in popravi, kar človeški duh v verskih vprašanjih vrže na svetovni trg. Ona ima pravico dati besedam pravi pomen. Prav odlično sredstvo k temu je evharistija.

Kaj je krščanstvo, se naučimo pri sv. obhajilu. Dokaz je preprost. Krščanstvo izhaja od

Kristusa. Toliko imaš krščanstva, kolikor imaš Kristusa, Kristusovega duha, Kristusove resnice. Kristusa nam pa daje obhajilo. Torej je ono vrelec pristnega, živega krščanstva. Oltarni zakrament je branivo katoliške Cerkve. Še davno nismo dovolj globoko spoznali pomena tabernaklja. Mogoče se nam zdi tabernakelj komaj kaj več nego je rakev umrlega, ali počivališče spečega, ker je vse tako tiho v zboru. A motimo se. V tabernaklju se več dela, nego v vseh vladnih palačah in diplomatskih zbornicah zemlje. Veste, kdo tam stanuje? Jezus. In kdo je Jezus? Sin živega Boga. In kdo je Bog? Vsemoč, Modrost, Pravica, Ljubezen. Torej je tabernakelj bivališče Živega. Kar je Jezus izjavil ob ozdravljenju 38 letnega bolnika, bi smeli napisati na vrata vsake katoliške cerkve: "Moj Oče dela doslej, tudi jaz delam" (Jan. 5, 17). Za Jezusa ni počitka, ni odmora, ni praznovanja, ni noči.

Svet nič ne ve o njem. Njegovega imena ni na izkazih o gibanju ljudstva. Kaj zato! Velmoč v fari je pa le on — Jezus — nevidni živi v zakramentu. Iz najmanjše hiše, iz tabernaklja vlada narode. A njegov cilj je še višji. Ne zadošča mu, da je navzočen v stotisočih svetiščih. Premalo je zanj milijon tabernakljev. On hoče, da bi bilo vsako človeško srce tabernakelj. Bivanje v božjih hišah je le mimoidoča postaja. Končna postaja, koder naš evharistični Gospod izstopa, je duša. Šele takrat bo dovršeno celotno odrešilno delo, ko bo polnilo zemljo 1500 milijonov živih tabernakljev, ko bo živel Kristus v vsakem človeku, ko bo plala Kristusova kri po vseh žilah in vel Kristusov duh v vseh srcih in govorila Kristusova resnica iz vseh ust. To je zemljo in svetovno zgodovino obsegajoč veleprogram sv. obhajila. S Kristusom in krščanstvom prepojititi vsa srca, vsaktere razmere, vse dežele — vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, prenoviti v Kristusu (Ef 1, 10). To je cilj vse kulture in civilizacije, vsega napredka: človek, iz čigar oči odseva v njem navzočni Kristus, iz čigar besed govori večna Modrost, človek, ki mu v duši plamti ogenj božanstva, torej človek kot drugi Kristus. Po obhajilu k resničnemu, celemu krščanstvu. Povej mi, kolikrat vredno prejmeš sv. Rešnje Telo, in povem ti, če si kristjan. Brez obhajila ni Kristusa. Brez Kristusa ni krščanstva. Kdor hoče doumeti, kaj je vera, mora k obhajilu. Po obhajilu k veri!

"I WANT MY PIE"

SLOVENSKA hiša nekje med New Yorkom in San Franciscom. Kako je prišla tja, čemu bi vam razlagal? Tam je in slovenska je. Osemletna Emily je tam doma in mama je tudi tam, pa še ata povrh, kadar je doma.

Emily seveda hodi v šolo in kadar pride iz šole, je treba dejati kaj pod zobe. In tako je oni dan — bilo je seveda še pred počitnicami — planila skozi zadnja vrata v kuhinjo in je nekaj zavohala.

"What are you doing, mama?" Smells good!"

In že je vtikala nos in krempeljce v tiste reči, ki jih je mati imela razpostavljene po mizi.

"Da se mi ne dotakneš! Surprise party bo zvečer, saj veš, moram narediti nekaj paje. Ne stoj mi na poti. Proč, pravim!"

"I am hungry. Give me a piece of pie."

"Ali mi ne greš?! Saj se še ohladili niso dobro. Zvečer boš dobila. Zdaj si vzemi kruha, če si lačna, in butter je v ice-boksi."

Emily je zavihala nos, stopila v obednico in bila takoj spet nazaj.

"Mama, give me a piece of pie!"

"Sem ti že povedala. Ali naj zdaj načnem paj, ko veš, da moram vse cele poslati k teti? Kruha in putra dobiš, pa mir besedi!"

Mati je segla po kruhu in surovo maslo je vzela iz hladilnice. Emily je pogledovala z enim očesom mater, z drugim je ocenjevala paj. Bili so lepi in dišali so krasno — čemu bi morala čakati do večera? Zdaj hoče imeti svoj delež in je tudi prepričana, da ga dobi. Mati je rekla:

"Sama si namaži kruh, saj nisi več tako majhna. Poglej, koliko imam jaz dela."

Emily se je sklonila nad kruh, se namrdnila in užaljeno rekla:

"Ta kos je še od včeraj tu. Poglej, kako je suh in trd. In to naj bo moj lunch? You have to give me my pie!"

Mati se je razburjala, Emily tudi. Skoraj sta si stali sovražno nasproti.

"Poberi se mi ven, da te ne bom videla. Samo za sitnost si mi in za napotje. Osem paje sem obljubila in osem jih imam. Zdaj veš, da hočem mir."

Emily je segla po kosu kruha in ga vrgla v pomije.

"There! Now you know where it belongs. I want my pie, that's all. Then I go and won't bother you so soon."

Mati je planila proti njej, pa Emily se je spretno umaknila. Ušla ji je v obednico in uporno kričala:

"I want my pie, I want my pie!"

Mati se je vrnila k peči, kjer je nekaj sumljivo čvrčalo in zahtevalo svojo pozornost. Popravila je v ponvi in sama pri sebi godrnjala:

"Nesrečni otrok, da bi te nikoli ne bilo! Človek nima ni miru. Naj se mi kaj pokvari, potem me bo sram ves večer in celo življenje! Kako naj jo spravim kam ven . . ."

Emily je kričala iz obednice in prihajala spet bliže.

"I want my pie and I want it! Saj jih bodo tudi drugi prinesli. Če bo eden manj, se ne bo zvečer nič poznalo."

Že je bila v kuhinji in je skušala najbližjega odnesti. Mati se je vrgla proti njej in jo še v zadnjem hipu prestregla.

"Te bom atu zatožila."

"Jaz bom pa tebe! Dad likes me more than you. You know THAT."

Mati je res vedela to in pri srcu jo je zboldo. Neredko je bil prepir med očetom in materjo radi poredne Emily in otrok je za tiste prepire dobro vedel. Že v prav zgodnjih letih se je naučil izrabljati mater zoper očeta in očeta zoper mater.

V drugačnih okoliščinah bi se sedajle mati začela oboroževati za nov prepir, ki ga bo Emily povzročila, kakor pride ata domov. Toda nocoj bo treba miru in zbranosti, zakaj surprize party zahteva resnih priprav. Bolje bo, da Emily že sedaj zmaga in brez očetove pomoči.

"Poslušaj, Emily. Vse te paje sem obljubila teti in nobenega ne morem pogrešiti. Namesto paja ti dam kvoder in pojdi si kupit ice-creama in piškotov, mene pa potem pri miru pusti."

Segla je po kvoder. Emily je bila zmagovalka in je v naglici pomislila, kako bi mogla čim več koristi izvleči iz mirovnih pogodb.

"Še petnajst centov za show!"

"Ne bodi sitna, saj si bila včeraj v showu."

"I want 40 cents!"

"Tako te bom nagnala, da si boš med potjo vse kosti polomila."

Emily je videla, da bo treba še nekoliko vojske. Uprla si je roke v bok.

"So you don't want to give me money for the show, ah? So I am back again and I WANT MY PIE!"

Obe sta skočili proti pajom. Mati je sovražno sopihala, Emily je komaj zadržavala zmagoslavni smeh.

"Na, na, da boš sita. Dobiš štirideset centov, samo da se te znebim. Strašen otrok si."

"Ti si pa strašna mama!"

Mati je vrgla za mizo 40 centov. Emily jih je podrgnila v pest in odšla brez besede. Na dvorišču je sedla na bicikelj in se z vriskajočimi mislimi spustila po ulici navzdol.

GREH GREHOV

NE moreš si misliti prijateljstva brez iskrene zaupljivosti, tiste tesne vezi, ki veže prijatelja drug na drugega. Kakor hitro gre ta zaupljivost, gre tudi srčna sorodnost prijateljstva. Prijatelja, ki si drug drugemu ne bi zaupala, sta hinavca. —

V človeškem življenju je tako. Misliš, da je v naravnem redu življenja duše kako drugače? Če hočeš Boga imeti za prijatelja, se mu moraš v zaupljivostjo razodeti. Z zaupanjem gre tudi sreča. Časna in večna.

Kako strašen je slučaj človeka, ki ga je človeška družba obsodila. Recimo znanega Dillingerja. Ves svet ga lovi, ves ameriški svet. Pa je njegov oče dejal: če bi dali le še eno prilliko sinu, pa bi se gotovo poboljšal. Žalibog, ko ni usmiljenja od strani človeške postave ga ni. Zato imenujemo take pobegle bandite "desparadoes", — obupance. V božjem redu dušnega življenja takih desparadoes biti ne sme. Noben človek nima pravice obupati nad seboj in nad božjo milostjo. Greh obupa je eden največjih grehov. Prestopek je — prve božje zapovedi. Samo dva imena iz svetopisemske zgodovine nam povesta dovolj. Kajn in Judež. Zakaj je Kajn tako strašan človeškemu spominu? Ker je brata ubil? Ne. Koliko jih je bilo, ki so

pravtako grešili z bratomorstvom kakor je on, pa jih naš spomin ne mrzi. Kajn je obupal nad seboj in Bogom, zato je bil v svojem življenju preklet in je še danes preklet njegov spomin. Tudi Juda, ki je Boga izdal, je zato preklet spominu našemu, ker je zdvojil nad božjim usmiljenjem. Koliko jih je za njim dejansko in z besedo izdalo in zatajilo Boga, toda zdvojili niso nad usmiljenjem božjim. Četudi človeška postava ne pozna milosti, božja postava jo pozna.

Greh obupa je greh, ker človek — obupanec taji obljube božje in postavlja na laž besedo božjo. Greh obupa je greh proti vsemogočnosti, usmiljenju in ljubezni božji. "Pogubljen bom. — Kaj mi pomaga", pravi obupanec. Kdo mu je dal pravico tako govoriti. Ali nima jasno zapisano v svetem pismu obljubo božjo: "Nočem smrti grešnika, temveč hočem, da se spokori in živi."

"Preveliki so moji grehi, da bi mi mogel Bog odpustiti", pravi obupanec. Da se drzne izustiti tako krivično besedo. Ali ni rekel sam Vsemogočni: "Če so tvoji grehi kakor škrlat, beli bodo kakor sneg. Pa če so tudi rdeči ko baker, beli bodo kakor volna."

"Bog nas noče poznati in nam noče pomagati," pravi obupanec. Nehvaležnost nehvaležna. Mar ni Jezus, ki nikdar ni lagal, mar ni Jezus dejal: "Še vaši lasje na glavi so vam vsi prešteti." — Nič ni rekel preveč sveti Tomaž, da je ni večje hudobije od greha obupa. Prav je imel tudi sveti Avguštín, ko je zapisal: "Kdor nad božjim usmiljenjem obupa, zasramuje Boga tako, kakor tisti, ki pravi, da ni Boga."

Greh obupa je pa tudi človeku samemu zaušnica, ki mu prinese hudo bol. Človek začne obupavati, navadno tudi ohlapi v gorečnosti in pravi: kaj bi se mučil. — Storil sem prvi greh, odpuščen mi ne bo. Je že vseeno, ali grem k hudiču na šajteri z enim kolesom, ali pa na avtomobilu s štirimi kolesi. Obupanec začne nakladati greh na greh, preden sa zave, bo do vratu v grehih. Stanovitén v nespokornosti si naklada le še večje in večje skale na dušo, dokler si nazadnje življenje ne vzame. S telesnim življenjem pa gre rešilna bilka.

Bog ne daj, da bi nas misel in spomin na naše grehe premamila in nas tirala v obup. Res je, da smo grešili, mnogo grešili. Toda usmiljenje je večje kakor vsa človeška hudobija. Zupajmo, da Bog ne bo zavrgel naših skesanih in ponižnih src. Imaš zgled na Davidu, kralju. Če bi bil obupal v grehu prešustva in umora, ali bi

bil danes eden zgledov, ki se z njimi postavlja zgodovina? Magdaleno imaš, vlačuga je bila, danes jo pa le častimo kot svetnico, ker ni obupala nad milostjo božjo. Sveti Peter je trikrat zatajil Jezusa, danes je na altarju, ker ni obupal nad seboj in Bogom. In tako Pavel, preganjavec cerkve in Avguštín, razuzdanec med razuzdanci. Luči sta na merniku, ker nista obupala . . . Bog jim je dal duha prave pokore.

Zato upajmo, da nam bo Bog po zaslužnjo Jezusovem milostljiv in usmiljen.

TEŽAVEN POKLIC

BILO je proti koncu zime, ko je vreme nevarno; dnevi so topli, da se na soncu potiš, noči pa mrzle, zlasti če vleče sever ali potegne celo burja, da bolj prezebaš ko sredi zime.

Večerilo se je že neko soboto, ko me je prišel droben moziček s kučmo na glavi in v kožuh oblečen vabit, naj se odpeljem z njim v čepovan k ženi, ki je že drugi dan po porodu. Zmenila sva se, da se čez eno uro snideva v znani vozniški gostilni in odpeljeva v hribe. "Dobro se oblecite, pri nas imamo še zimo," je pripomnil pri odhodu.

Ob določeni uri še ni bilo moža v gostilni; povedali so mi, da je moj voznik trgovec, da nakupuje po mestu blago in da se vrne vsak čas. Tisti čas je trajal preko ene ure, preden se je voznik pojavil, rekoč, da napreže vadlje (Goriški izraz za takoj). Tisto "vadlje" se je vlekle zopet eno uro, preden sta bila konjiča odpravljena in mož podprt z jedjo in pijačo. Jaz sem stopical kakor na trnju po gostilni, kuhinji, dvorišču in hlevu in se jezil nase in na druge. Bilo je že blizu osmih, ko sva se na koleslju odpeljala proti Solkanu; mislil sem, da bom ob tem času že v čepovanu pri delu in da pridem še pred polnočjo domov.

Do solkanskih stebrov (kolon) sta konjička še vlekla s hitrostjo nekdanjih poštnih voz, potem pa sta stopicala v korak, da bi ju dober pešec prehiteval.

"Kdaj, menite, pridem do bolnice?" sem vprašal nestrpnostno.

Mož se je mirno ogledoval po zvezdnatem nebu in malomarno odvrnil: "Nemara nekaj po desetih, če ne bo nesreče vmes."

"Ko opravim delo, me popeljete še nocoj domov?"

"Jaz že ne in moja kljuna tudi ne! Jaz sem hotel v mesto pojutrišnjem po svojih opravkih; iz dobrote sem napregel danes ker so me prosili, da vas nocoj pripeljem. Za drugo se nismo zgovarjali."

"Pa je še kateri drug voznik pri vas?"

"Za drva in les jih je več, koleselj pa ima samo župan za svojo rabo. Nocoj ostanete v čepovanu, naročite si sobo v županovi gostilni, menda bo še odprta, ko prideva. Ko pa opravite svoje stvari, pojdite lepo počivat, jutri vas že kdo potegne v mesto."

Lotevala se me je razdraženost. Prej dve uri nestrpnega in nepotrebnega čakanja, zdaj nova poniževalna zavest, da gospodarijo z menoj in mojim časom, kakor da sem njihov hlapec! Kar vrelo je v meni, posebno ker nisem imel, kamor bi usmeril izbruh svojega srda.

Tako smo prispeli na Preval, kjer se cesta razcepi; leva zavije v strmino Skalnice proti Sveti gori, desna pelje v Trnovski gozd, srednja pa se spušča v grgarsko kotlinico. Konjička sta se nekoliko zgenila in pokazala, da znata tudi teči prav počasi. Srd se je v meni polegel že pred Grgarjem, izginil pa je brž nad vasjo, ko se začenja vzpenjati proti Fovškemu kalu (kalu nad Fobco), zakaj od severa je pritiskal grgarec, kakor pravijo goriški okoličani tistemu enakomernemu vetrcu, prav za prav tihemu prelivanju mrzlega zraka. Tisto noč je bil grgarec naravnost strupen, navzlic volnenim rokavicam in zimski suknji so mi otrpnile lahti čez komolca, tudi nog nisem več čutil, dasi sem jih imel zadlane v konjsko plahto. Ko trepetič od mraza, se ti razkadi najbolj srdit gnev.

Od Fovškega kala naprej po puštalski dolinici nam je svetila luna, a mene tista pokrajina, dasi zame nova, ni prav nič zanimala, ko me je tako neznansko zeblo tudi že v hrbet. Saj odprti koleseljček ni imel zadaj niti naslanjala. Po dolini je bilo še precej snega v zametih, na osojnih rebrih pa v obsežnih plazovih. Tako čudno mi je prihajalo, da bi kar zadremal, da me ni časih streslo po vsem životu kakor božjastnika.

"Saj sem rekel, da je v hribih še zima," je pripomnil voznik in pognal konjička, da nista tako dremala kakor jaz. Prevladalo me je po-

časi brezčutno ravnodušje, da si skoraj nisem več želel spremembe in da me je neprijetno dirnilo, ko se je voz sredi vasi ustavil in mi je voznik pokazal hišico tam v strani, kamor so me želeli.

Z voznikovo pomočjo sem se skobacal z voza; bedri sta mi kar oleseneli od sedenja in mraza, da sem jih mogel premikati samo v kolkih. Tudi torbe nisem mogel prijeti z otrplimi rokami, voznik jo je pobral, podprl me z drugo lahtjo pod pazduho, da sem mogel drsati po ledenem gazu do hiše. Spravil me je v hišo, ki je bila temna, in poklical domače. Iz izbe je prilezel gospodar, čokat kmet, s kučmo na glavi in hlevsko svetilko v rokah, in mi posvetil v obraz.

"Aha, medih!" (Goriško-gorjanski izraz prejšnjega rodu za zdravnika.) je rekel v zadregi. "Stopite kar naprej v izbo!"

Na vratih v izbo me je vrgel nazaj neznošen vzduh, ki je bil tako vroč, da me je spekel v obraz. Dišalo je po petroleju, dimu in neznanih vonjavah tako, da se mi je hotel prazni želodec obrniti.

"Ne smem še v toliko vročino s premrlimi udi," sem rekel obzirno in se umeknil nazaj v hišo, se ustavil ob odprtem ognjišču, kjer je tlelo nekaj štorastih ogorkov. Gospodar je prižgal še trsko, da sem se malce razlegel po borem, od dima očrnellem prostoru. Iz izbe je prikukala stara, sključena ženica in se čudila, zakaj ne vstopim, ko je taka sila.

"Pomagajte najprej meni, če hočete, da jaz komu pomorem!" sem rekel in pokazal svoji mrliško blede roki. Starka, porodničina mati, mi je pomagala, da sem slekel suknjo in suknjič, zavihala srajčna rokava in prinesla čebrič mrzle vode in nekaj kep snega. Vteknil sem roke do komolcev v vodo in jih dal drgniti s snegom, na eni strani od gospodarja, na drugi od njegove tašče. Med tem delom sta mi razložila, zakaj so me klicali. Gospodinja je imela v prejšnjih letih pet otrok, najmlajši je star sedem let. Mož je bil nekaj let v Ameriki, da je odplačal dolgove, ki jih doma ni mogel; lani se je vrnil, ko se je začelo pomladno delo. Prejšnji porodi so bili vsi lahki in kratki, zdaj pa se je nekaj ali nekje zateknilo, da se vleče že drugi dan in ne more nikamor. V občini je izučena babica, poslali so po tako v Grgar, a ker ni mogla zavoljo bolezni sama priti, je nasvetovala zdravnika. Trajalo je precej časa, da sta se gluha uda začela oživljati; ko pa je koža pordevala,

sem začul neko pekoče zbadanje, kakor če bi mi kdo obe roki prav na gosto preteknil z razbeljenimi iglami. Vpil bi bil rad od neznan-skih bolečin in hkrati vriskal od veselja, da sta mi ogrožena uda oživela.

Gospodarju sem naročil, naj izbo prezra-či; starka mi je postregla s toplim mlekom in po enourni pripravi, okoli polnoči, sem stopil v izbo.

Majhna okajena svetilka je brlela na mizi. Zaman sem iskal postelje v izbi in hotel skozi priprta vrata v sosedni prostor, kjer sem slutil, da leži bolnica.

"Tam so otroci," se je oglasilo izza peči, "medve se tiščiva tukaj in čakava vaše pomoči."

Na običajni gorjanski peči, ki je segala pre-ko pol višine nizke izbe, je ležala na preprosti plevnici porodnica, zraven nje je čepela njena teta.

"Tam gori ne bo nič, najbolje bo na mizi," sem odgovoril.

"Na mizi se ne spodobi, tam jedo ob nede-ljah," je pripomnila tašca. "Najbolje bi bilo, mislim, ako jo položimo kar na klop ob peči!"

"Meni je prav, samo če ne bo klop pre-ozka."

"Jo pa podpremo in pridržimo od strani," sta rekli ženski.

Kmalu je bilo rečeno storjeno; k drugim prijetnostim neznosnega ozračja se je pridru-žil še prah iz plevnice, ko so jo prekladali s pe-či na klop, da se me je lotil dušljiv kašelj.

"Gospoda ima nežna pljuka, (V krajev-nem narečju namesto pljuča.) seje pošalila sta- ra gospodinja.

Preveč sem bil že zdelan, da bi se odzval na žensko objestnost. Stopil sem k okencu in ga odprl na stežaj. Obe starejši ženski sta za-čeli javkati na ves glas, da nočni zrak škodi vsakomur, kaj šele obrodnicam. (V koriškem na-rečju namesto porodicam.)

"Dober zrak ne škodi gosposkim ljudem, tem manj gorjanom."

Ko se je zrak za silo sčistil, mi je kašelj prenehal. Zaprl sem okence in se po tolikih ovi-rah približal porodnici. Bila je drobna, zgara-na ženica, ki je kazala več ko šest križev, dasi je imela komaj štiri. Ni trajalo dolgo, ko sem ugotovil, da je porod živega in celega otroka nemogoč, ker se je ženi po prejšnjem porodu zožilo medenično ogrodje zavoljo omehčanja kosti. Ženica je priznala, da jo je zadnja leta

silno bolelo v križu in bedrih, kar je smatrala za običajno trganje.

Razložil sem gospodarju in porodnici de-jansko stanje in predlagal prevoz v bolnico, kjer se da še rešiti oba, mater in otroka.

"There (V narečju thi namesto hči) ne pu-stim nikamor," se je zadržala mati. "Poklicali smo vas, da ji pomagata doma!"

Pojasniti sem skušal bolj podrobno, da je prava pomoč v tistih razmerah neizvedljiva iz dveh razlogov. Zavoljo zoženih medeničnih ko-sti bi se dal otrok spraviti po prirodni poti samo razkosan, a da je tako razkosavanje otroka in izvlečenje posameznih delov zelo nevarno tudi za mater povsod, tudi v dobro urejeni bolnici. Otrok pa je še živ in čvrst. Zdravniška veda predpisuje v takšnem primeru poseg, ki mu pra-vijo carski rez, ki je rešilen za otroka in še naj-manj ograža materi zdravje in življenje.

"Mater rešite, kaj nam mar drugo!" je rezko zahreščala teta.

"Otrok je živ, jaz ga ne bom moril!" sem odvrnil.

"V tej zimi gotovo pogineta oba, če gresta izpod strehe, zato ostaneta doma!" je odločila mati.

Obrnil sem se k porodnici in možu, pou-daril, da imata samo onadva pravico in dolžnost odločanja v tako važni zadevi, in jima prigo-varjal, naj vendar ubogata mene, ki najbolje presojam zamotani in nevarni položaj in da se zavedam odgovornosti za posledice svojega ravnanja.

Gospodar je molče in nekako vprašuje zrl na ženo, žena pa se je zbegana ozirala nanj, a črhnal ni nobeden besedice. Obe starki pa sta gnali svoj vreščavi klepet naprej, da ne pustita obrodnice v gotovo smrt.

Umeknil sem se v hišo, poiskal v temi svo-jo suknjo in zapustil hišo. Bila je jasna zimska noč. V mesečini sem lahko pogodil župnišče. Ni mi trebalo trkati s tolkačem na vrata, zbral se je namreč okoli mene velik trop vaških psov, ki so se tuleč besno zaganjali vame. Divji lajež je zdramil župnika, da je pogledal skozi oken-ce svoje spalnice. Nisem mu mogel povedati, kdo sem in kaj iščem pri njem, ker nisem mo-gel prevpiti psov.

Gospod mi je kmalu odprl vežo in me pova-bil v pisarno. Posadil me je k morni peči in mi ponudil žganja. Brž je umel kočljivi položaj in brez prošnja bil takoj pripravljen, da za-

stavi svoj vpliv pri zbegani družini v prilog mojemu reševalnemu načrtu.

Kmalu sva bila pri "Amerikančevih". Jaz sem ostal v hiši in brskal po loncih na ognjišču, kje bi bilo kaj mleka ali kave; župnik je odšel v izbo in se kmalu vrnil s popolnim uspehom. Zakonca sta se dala brž pridobiti za prevoz, starkama je župnik prepovedal vtikati se v zdravniške zadeve.

Dobri gospod se je kmalu poslovil, češ, da mora zgodaj vstati, ker ga čaka ta dan, postno nedeljo, obilo dela. Gospodar se je odpravil v vas iskat vozila, jaz sem dal zmučeni porodnici nekaj zdravil za pomiritev in okrepitev, starkama pa naročil, kako naj jo oskrbita za prevoz.

Dolgo se je mudil gospodar na vasi; sinočnji voznik mu je dal na posodo samo voz, konja si je izprosil pri županu.

Zorilo se je nad Mrzovcem in drugimi vrhovi z Trnovskega gozda, ko je odškripal voz skozi vas. Spredaj je čepel županov hlapček, zavrt v oguljen kožuh, zadaj na koleslju sva sedela na straneh gospodar in jaz in podpirala v sredi debel sveženj — od nog do čez glavo v odeje in plahte omotano porodnico. Voz je hitro drčal proti mestu, konj je bil spočit, cesta večinoma gladka in zmerno položna.

Na najino poizvedovanje, kako se ji godi, je žena izjavljala, da želi nama tako prijetne vožnje, zakaj njej da je tako toplo in mehko, da bi kar zaspala. Meni je bilo manj ugodno, mraz je bil hujši, veter leden. V roke me ni zeblo, saj so me pekle ko žerjavica od nočnega ogrevanja, pač pa mi je začelo sumljivo gomažeti po nogah in golenih, da sem se zbal prezebe. Stopil sem z voza in tekkel za njim . . .

Grgar je še spal, le psi so nas glasno pozdravljali in spremljali daleč ven iz vasi. Na Prevalu se je danilo, v Solkanu se je somrak umikal dnevu. Zlezal sem nazaj na voz in si zadela obraz, da bi me ne spoznale ženice, ki so hitele od vseh strani k velikemu vodnjaku pred Dročevo gostilno in se zvedavo ozirale za nenavadnim prevozom.

Oddehnil sem se, ko sem v ženski bolnici odložil težko breme in izročil še težjo skrb drugim. Porodnica je bila dobre volje, tudi mož me ni več gledal tako nezaupno izpod čela. Hitel sem domov, pošteno se umil in zlezal pod odejo.

Tisto nedeljo, ki sem jo začel kot hlapec in težak, sem si privoščil "gosposko" življenje. Šel sem h gosposki maši, ki je bila takrat vsako ne-

deljo opoldne v stolnici za zaspance. Po maši sem šel pogledat v bolnico; delo je bilo srečno opravljeno. S službujočim zdravnikom sem stopil v sobo, hribovka in njen nepridipravček sta mirno ždela drug poleg drugega, na stolu poleg postelje je čepel hribovec, z glavo naslonjen na vznožje, in krepko drnjohal. Nisem jih dramil. Po kosilu me je ganljivi prizor iz bolnice tako prevzel, da sem znova legel in do večera prespal jezo, skrb, mraz in trud.

MOŽ IN ŽENA

MOŽU odgovarja pojem "možatosti". S to besedo izražamo možev značaj, ki je predvsem delu in boju z vnanjim življenjem udan. Beseda mož in možatost označuje moč, krepkost, trdno voljo, odločnost, odločnost, ki se z veseljem poprime z vihiro življenja.

Ženi pa drug delokrog odgovarja. Mehko gnezdo družinskega življenja, kjer z neugnano ljubeznijo in požrtvovalnostjo skrbi za hišo svojega moža, mu otira potne srage in olajšuje borbo z delom s svojo skrbljivostjo in potrpežljivostjo.

Bog je hotel moža, Bog je hotel ženo. Poleg trde možatosti, je hotel mehko naravo ženske in oba skupaj bota pomagala vzdrževati družino. Možja je hotel ustvariti takega, da bo odvisen od žene, ženo tako, da bo odvisna od moža, družina pa naj bo od obeh odvisna, kakor tudi ona na drugi strani zopet od družine prejemata še večje veselje do življenja.

Kako modro in vzvišeno si je vse zamislil Bog, koliko zaupljivosti do človeka je pokazal Bog s tem načrtom, koliko dobroto.

Dobroto? Da, dobroto.

Kako tuje, prazno in pusto bi bilo življenje, če bi človek ne prišel na tak način na svet kakor pride po božjem načrtu. Predvsem bi ne bilo nobenih ljubečih in ljubeznivih otročičkov na svetu, ki smo jih ljudje kljub modernim strahom pred otroci zelo, zelo veseli. Vsak človek bi prišel na svet kot odraslo bitje in življenje bi ne poznalo prelepih otroških let, ne poznalo bi svetle žareče mladosti, nikdar bi ne

moglo sanjati o otroških in mladostnih spominih. (Primerjaj T. Toth, Deset božjih zapovedi, str. 163.)

Ali je taka misel otročja? Prav nič ni otročja. Le še dalje jo razvijmo, še bolj se nam bo v njej razsvetlil pojem o božji dobroti v narčtu o zakonu.

Če bi se človek ne rodil kakor se, bi ne bilo družine in družinskih vezi med ljudmi. Ne bi bilo ljubezni in medsebojnosti med starši in otroci, ne bi bilo ljubečih odnosov med sestrami in brati, sorodnikov bi ne imeli, nobenega pravega bratstva bi ne poznali. Vsak človek bi bil osamljen, brez znanstva in brez sorodnih krogov na vsem božjem svetu. Nobenih narodov bi ne bilo, nobene domovine, nobenega skupnega občestva.

Saj še pri tem redu življenja ni prave medsebojnosti. Kako bi neki bilo, če bi bil vsak človek bitje zase in narod zase brez odnosov in krvnega sorodstva do svojega soživečega druga. Toda v preteklih in sedanjih generacijah, pa tudi v rodovih, ki še pridejo, se pretaka in se bo pretakala kri, ki se po volji Stvarnikovi preliva po človeštvu zato, da oznanjamo z življenjem svojim človeško sorodstvo z Očetom v nebesih.

Ako hiša pogori, dolg na vrat leti.

Ako sosedova hiša gori, pazi na svojo!

Če se mož in žena prepirata, je kačje gnezdo v hiši.

Če so otroci dobri, očeta k možu postavijo, če so pa hudobni, ga na beraško palico pripravijo.

Če vlečeš ti svojega očeta do praga, bodo tvoji otroci tebe čez prag sunili.

Črepinj (posodja) in otrok ni nikdar preveč pri hiši.

Deset umnih otrok — enajst sreč pri hiši.

Dež pada v hišo, ako nima krova.

Dober je domek, če ga tudi ni več kakor za en bobek.

Dobra mladina — srečna domovina.

Dobra žena, čedna kuhinja in pridna mačka so posebno potrebne vsaki hiši.

POMISLIMO MALO...

KO človek čita življenjepis služabnika božjega, škofa Friderika Barage, se med drugim čudi zlobni iznajdljivosti belokožcev; ti so znali z alkoholom zanesti med Indijance razdore, prepire, ubojstva in podobne stvari, a za nagrado so Indijanci dajali "ubogim" belokožcem zemljišča, gozdove in druge indijanske dragocenosti. — In zopet so belokožci pijane Indijance, za katere se je svetniški škof Baraga popolnoma žrtvoval, nahujskali nanj, da so mu hoteli zrušiti tisto ubogo koč, katera mu je bila vse: stanovanje in škofijski dvorec. Seveda se jim ni posrečilo, ker so bili preveč pijani.

Škof Baraga je tudi opazil, da je pri Indijancih mnogo žena brez nosa. Ko je malo povpraševal, zakaj je to tako, je pa zvedel žalostno dejstvo: pijane žene so se udarile, pretepale, in da je bilo kaj vidnega uspeha njihove borbe, so si v tej borbi ena drugi grizle nosove!

Tako je bilo pred približno sto leti. In danes?

V gostilni so se našli; vsi istega stanu. Mirni in trezni družbi se približa "dični sin svojega rodu", že dober ogret sitnež. Potrebno mu je bilo, da se kam vleže, da še malo prespi preostali del noči. Pa ne! Začne sitnariti, izzivati, ne da mirni družbi miru, — tedaj se eden le ojunaci in ga vrže na cesto. Mož je gotovo dobro mislil, pa se je skoraj usekal. Pijan sitnež gre ves pobesnel domov — oh, je bilo težko priti domov, četudi je bila cesta njegova — z nekako poslednjimi močmi pristavi h kuhinjski omarici stolček, da bi laže prišel do mesarskega noža, katerega je imel na omarici spravljenega za zimske čase, ko je po hišah klal svinje. Z nožem ga bom, si je sitnež dejal, pa mu je spodletelo! Glej ga vendar nerodneža, ko je hotel zagrabit za nož, se cela kredenca prevrne, porcelanasta posoda zažvenketa, se pobije in razbije in posuje nerodneža!

Prileti žena, otroci se zbude, vsi v jok . . . Naprej si pa sami mislite, kako je bilo. Le to naj še pristavim, da se onemu možu ni nič zgodilo.

Ali ni to primer, vreden premisleka? Pa je čisto resničen dogodek iz življenja naših ljudi, ne kakšna pravljica za strašilo otrok!

NJIHOVA POTA K BOGU

VNUK SE VRAČA.

(dalje)

ZA GREHE OČETOV.

Navdušeno se je novi vernik poglobil v duhovno življenje. Vsako jutro je molil dnevnice v čast Mariji Devici. Z veseljem se je poglobljal v starodavne, čudovite molitve katoliškega bogoslužja, v molitve, ki so jih zložili veleumi katoliški, cerkveni očetje, sveti redovniki, goreči apostoli narodov. Zelo je hrepenel, napraviti kaj dobrega svoji Materi, Cerkvi. "Kaj bi mogel napraviti za Cerkev, ki me je sprejela v moji najhujši stiski? Jezus, Marija, prosim vaju, razsvetlita me, dajta mi moč, da nedeljen ostanem ob nogah križa in čakam samo na vaša povelja." Molitev mu je bila lahka, prijetna in naravna reč. Ponižna molitev, razgovor z Bogom — "to je vendar naravno opravilo človeka, bitja, ki hoče imeti prostor pri svojem Stvarniku."

V duši mladega moža je bila že še ena boleča rana: Videl je, kako je Francija, njegova domovina, zabredla daleč od Boga. Francija, ki se je včasi dičila z naslovom "prvo-rojene hčerke katoliške Cerkve", je po veliki večini pozabila na Kristusa. Izgnala ga je iz šol. Ni pustila več otrok h Njemu. Izgnala ga je iz sodišč, iz uradov; tu ni bilo več prostora za Njegove postave. Velik del izobražencev se je bahal z nevero, je zasmehoval verne katoličane. Celó po kmečkih pokrajinah, kjer je vera navadno najbolj globoko ukoreninjena, so milijoni ljudi živeli daleč od Cerkve, brez zakramentov. In videl je, kako je šel po Franciji vihar

sovraštva proti Cerkvi. Država je napadla Cerkev, plenila svetišča in samostane, izganjala redovnike in redovnice. To je Ernesta zelo bolelo. Njegova ljubljena domovina je bila sovražnica njegove ljubljene Cerkve.

Odkod to sovraštvo proti Kristusu? Ernest je vedel, da so francoski učenjaki, pisatelji, politiki cela desetletja širili sovraštvo in mržnjo proti Cerkvi. Sejali so strupena semena in zdaj je Francija žela strašno žetev: Nравstveno življenje je propadalo, družine so se rušile, vsako leto je to ljudstvo pomorilo stotisoče nerojenih otrok. In narod je izumiral. V divjem plesu se je vrtel, kopičil bogastva tega sveta, a bogastev božjega sveta velik del Francozov ni poznal več. In zato je cel narod umiral in propadal...

Med prvimi in glavnimi možmi, ki so sejali strup nevere in sovraštva po francoskih dušah, je bil Ernest Renan, ded Ernesta Psicharija.

In njegov vnuk je začutil v sebi, da je dolžan, zadostiti za veliki greh svojega deda. Sklenil je darovati svoje življenje Bogu, da opere krivdo in pohujšanje in žalitve, ki jih je ded zagrešil. Za to je obljubil postati redovnik. Hotel je brati mašo, hotel je držati Jezusa v svojih rokah in ga prositi, naj se usmili uboge Francije, naj odpusti vsem, ki ga žalijo in skrunijo. Hotel je klečati pred tabernakljem, ki se mu je ded posmehoval. Želel je postati dominikanec, sin onega reda, ki ima nalogo, braniti in slaviti Kristusa s peresom in besedo. V knjigah in z lece je hotel vnuk Renanov oznanjati Franciji, da se je njegov ded motil, ko je sramotil Jezusa, da je grešil, da je zapeljeval francosko mladino na krivo pot. Vsej domovini in posebej izobraženi mladini je hrepenel povedati, da je Jezus še vedno nevidni vladar Francije,

da živi in kraljuje . . . Da pa je mogel vse to storiti, je bilo treba odpovedi in žrtev. Mladi rod se mora pokoriti in žrtvovati za greh dedov; potem se bo ljudstvo prenovilo in vrnilo h Bogu.

Ernest je zelo ljubil deda in je upal, da njegova duša po skrivnostnem božjem usmiljenju morda vendar ni pogubljena. Zvest prijatelj mu je takole pisal: "Kdo Vam je povedal, da je Vaš ded pogubljen? Edinole Bog zmore soditi vesti. Nič ni v nas, kar bi nam dajalo pravico, da bi stavili meje usmiljenju nebeškega Očeta. Kdo ve, če ni on tisti, ki Vas navdihuje in sili, da popravite škodo, ki jo je on napravil med nami?"

Ernest se je začel pripravljati, da vstopi v samostan. "Čakam le še, da mi Gospod pove, da sem vreden in me pokliče: "Vstani in pojdi!" Bojim se sicer, da nisem izvoljen in ne še pripravljen, toda vem, da bom moral iti in jasno čutim notranji glas:

"Nekdo drugi te bo opasal in te peljal tja, kamor nočeš." Zgodí se volja Gospodova, ne moja!"

BREZ KRVI NI ODPUŠČENJA.

Ernest nikoli ni opustil misli na samostan. Vendar ga je mnogo reči oviralo na tej poti. Pred vsemi njegova mati. Zelo rada ga je imela, pogumnega dečka, ki se je izkazal v Afriki ko vrl vojak. Silno težko bi se bila ločila od edinega sinu. Močno je vplivala na Ernesta tudi opazka nekega duhovnika, češ, da ni rojen za redovno življenje, ampak naj postane sveteni duhovnik. Ernest je sklenil, važno zadevo dobro premisliti; ta čas je spet stopil v vojaško službo.

Kako se je prerojeni častnik izkazal v svojem poklicu? Zjutraj je zajahal konja in je peljal svojo topniško baterijo na vežbe. Ves dan je bil vesel in z vojaki prijazen; bolj ko prej je čutil, da je odgovoren za njihove duše. Po končanem delu je šel domov v sobo. Pred podobo Marijinega oznanenja je bral spise velikih katoliških duhov, "Izpovedi" svetega Avguština, spise svete Katarine Sijenske, Sveto Pismo in druge duhovne knjige. Vse te mesece je bil izredno srečen. Neskončen mir je napolnil njegovo srce.

Jeseni so začele velike vojaške vaje. Ernest je ob tej priliki s svojo četo mnogo potoval in je spoznal, kako živi francoska deželca. Po težkih vajah je našel še vedno čas, da je obiskoval dru-

štva katoliške mladine, da je posetil duhovnika v mestu, kjer so se ustavili. V nekem mestecu je predaval pred katoliško mladino o Evharistiji in pogostem svetem obhajilu. Lahko si mislimo, kako navdušenje so užgale njegove tople besede v mladih srcih, besede iz ust elegantnega častnika. Vnuk Renanov slavi Evharistijo! Kako se je Ernest razveselil, ko je ugledal med poslušavci nekaj svojih fantov topničarjev! — Ko je hodil po francoski deželi, je videl, da je tu skrite še toliko žive vere, toliko gorečega krščanskega duha, da katoliška Francija še ni zgubljena. Vesel je zapisal v svoj dnevnik: "Občudujem vso to milost, ki izžareva preko francoske zemlje, občudujem majhno svetilko, ki po tolikih preganjanjih še vedno plapola na dnu templja in je je še dovolj, da razsvetli svet."

Ena stvar ga je posebno krepčala in utrdila: pobožnost francoskih duhovnikov.

"Treba bo," piše, "treba bo povedati, da je naša duhovščina občudovanja vredna, da je prežeta z najbolj moškimi čednostmi krščanstva, da je mogoče večja kot je bila kdaj prej. Na vasi kot v mestu je cerkev edini kraj, kamor se zateka inteligenca — namreč prava inteligenca, ne pa pokvarjeni razumniki — edini kraj, kjer je v resnici življenje duha . . . Pravijo, da dandanes ni več svetnikov. Ali, če bi Cerkev dovoljevala, bi jaz hitro povedal, da so in kje so."

To veselo popotovanje pa je pretrgal glas bojnih tromb. Vojna je začela. Ernest je odšel na bojišče. Želel je s svojo krvjo oprati grehe Francije. Pri odhodu je zapisal: "Brez krvi ni odpuščenja." Brez pokore ni odveze. Brez žrtev ni oproščenja. Večerna zarja je sijala nad belgijskimi poljanami, ko je Ernest padel, zadet v čelo, dne 22. avgusta 1914.

Sloviti francoski pesnik Pavel Claudel (izg. Klodel) je zapisal Ernestu Psichariju v spomin prelepe besede: "Gledam vnuka Renanovega. — Kaj dela? — Leži na zemlji, objema z rokama križ in ga pritiska na strto srce in njegov obraz je obraz angela. Nad seboj ima znak družbe svetega Dominika — Gledaš njegovo telo. Toda povej nam, kje je njegova duša? Sveti Dominik jo zagrinja v svoj plašč z ostalimi menihi."

Dokler kri po žilah teče, naj človek domu ne odreče.

Domača gora najbolj zelena.

POUČLJIVE ZGODBICE

V času sv. Frančiška Borgije živel na španskem neki mož, ki je bil silno velik grešnik. Nakopal si je prav hudo bolezen. Nekateri izmed njegovih prijateljev so ostali Bogu zvesti. Ko so videli, kako nevarna je bila njegova bolezen, so mu povedali, da se mora z Bogom spraviti preden umrje. On pa se je samo smejal in rekel: "Je še dosti časa. Nisem tako nevarno bolan, kakor mislite." Prijatelji so ga pa kar naprej silili, naj se spove svojih grehov, kajti zdravniki so že obupali nad njegovim ozdravljenjem. Ko je mož slišal o spovedi, se je silno razjezil, in rekel, da se ne bo nikdar spovedal, četudi ve, da bo gotovo umrl. Sv. Frančišek Borgija je slišal o tem trdnovratnežu. Ko je slišal v kakšni nevarnosti je njegova duša, je pokleknil pred Križanim ter s solzami v očeh ga prosil, naj ne pusti, da bi se njegova duša pogubila. Ko je tako molil, se mu je zdelo, da je slišal glas, ki je rekel: "Pojdi, Frančišek, navdušuj ga k pokori." Frančišek je takoj šel z velikim veseljem, ker je mislil, da ga bo gotovo spreobrnil. Govoril je z grešnikom dolgo, a vse je bilo zaman; sploh ni hotel slišati o spovedi. Svetnik se je vrnil v cerkev in molil s še večjo gorečnostjo kot poprej. Isti glas mu je velel vzeti razpelo in se vrniti k umirajočemu grešniku. Toda grešnik se kar nič ni zmenil za sv. Frančiška. Ko mu je Frančišek ponudil sv. križ, se je prikazal Jezus ves obdan z ranami in krvjo. Vendar celo

ta čudež je bil zastoj; mož je ostal trdovraten do konca in Frančišek ga je videl umreti v svojih grehah. Čudno, kako se more človek ustavljati božji milosti.

Bogati in revni so vsi enaki pred Bogom. Vsi so krščeni z istim krstom in vsi imajo enake pravice do milosti božje. Tisti ki je najbolj zvest svojim dolžnostim, je največji v božjih očeh. To-le resnico je hotel Dauphin, oče kralja Ludvika XVI., vtisniti svojim otrokom v spomin. Velel je prinesiti krstno knjigo s farovža. Pokazal je imena svojih sinov v tisti knjigi in potem tudi ime nekega prav ubožnega otroka, ki je bil krščen približno ob istem času. "Vidite, otroci," je rekel oče, "vsi so enaki pred Bogom; pri Njem velja samo čednost. V poznejših letih boste vsi mogočni in odlikani pred svetom, ta fantek pa ne bo niti poznan. Vendar ako bo on bolj čednosten kot vi, bo bolj ljub Bogu."

Neki oficir se je tako odlikoval, da je imel biti povišan do višje službe. Ob istem času pa ga je nekdo zatožil pred vlado, da je kristjan. Po državnih postavah je bil vsak kristjan izključen od vseh služb v državi. Guverner mu je dal samo štiri ure na premislek. Med tem časom ga je obiskal škof, ki ga je peljal v cerkev in ga prosil, naj stopi pred altar. Tu mu je škof ponudil evangelijsko knjigo in ga vprašal, ali bi raje imel to knjigo, ali meč, ki mu je visel ob strani. Oficir je takoj prijel za evangelijsko knjigo. "Torej bodi zvest Bogu," je rekel škof,

"in On ti bo dal moč; v drugem svetu ti bo pa poplačal. Pojdi v miru." Nato je šel oficir iz cerkve in se predstavil pred guvernerjem. Brez strahu je izpovedal svojo vero v Jezusa Kristusa. Obsojen je bil v smrt, in za bridko pa vendar kratko trpljenje je prejel večno plačilo.

Neki Jud se je kratkočasil v mestnem trgu, ko je prišel mimo duhovnik z Najsvetejšim, ki ga je nesel neki umirajoči osebi. Ljudje okoli so vsi pokleknili ter molili skritega Boga; le Jud se ni ganil, da bi počastil Jezusa. Neka ženska, ki je to videla, mu je rekla: "Nesrečen človek, zakaj ne skazuješ časti resničnemu Bogu v najsvetejšem Zakramentu?" "Kakšnemu resničnemu Bogu?" je osorno odgovoril Jud. "Ako je ta resničen Bog, imate več bogov, kajti imate enega na vsakem altarju med mašo." Ker je hotela Juda prepričati, da se moti, je ženska vzela cedilo in ga držala proti solncu ter rekla: "Povej mi, ti Jud, ali je več solnc, ali samo eno, ki sije skozi tole cedilo." Jud je priznal, da je samo eno solnce. "Potemtakem," je naprej govorila ženska, "kako to, da ne moreš razumeti, kako bi se vse-mogočni Bog skrnil pod enim Zakramentom na več altarjih ob istem času?" Jud je moral priznati, da ima ženska prav, in v kratkem času ga je ta dogodek spravil v zavetje resnice.

Sv. Filip Nerij je nekoč opazil, da je neki človek, ki je ravnoprejel sv. obhajilo, vstal in šel iz cerkve, ne da bi opravil kaj zahvale. Ko je velel

dvema ministrantoma, naj s svečami spremljata tistega človeka domov. Ta pa se je zelo začudil ob tem in je vprašal dečka, kaj to pomeni. Dečka pa sta rekla, da mora sv. Filipa vprašati. Ko pride k sv. Filipu, mu ta pravi: "Ko duhovnik ne-se Najsvetejše, ga spremljata dva ministranta z gorečimi svečami; ista čast, se mi zdi, gre tistemu, ki nosi Boga v svojem srcu." Ko je tisti človek spoznal svojo napako, se je vrnil v cerkev in napravil zadostno zahvalo.

Sv. Ambrož pripoveduje o majhnem psičku, ki je zelo rad imel svojega gospodarja. Neka dne je šel gospodar iz hiše, a vrnil se je maskiran, tako da ga pes ni poznal. Zato je pes zalajal in skočil na svojega gospodarja ter mu roko vgriznil. Ko je gospodar stran del svojo masko, je pes spoznal koga je vgriznil. Legel je na tla, glavo dol držal in tulil žalostno. Gospodar ga je božal po glavi, a si ni upal mu pogledati v obraz. Vse prizadevanje gospodarjevo je bilo zastonj. Psiček ni več ne jedel ne pil. Šel je v klet in se v teman kot skrtil. Ostal je tam tri dni in tri noči in vedno je tulil. Nato je postajalo njegovo tuljenje slabše in slabše. Končno se ni več slišalo — psiček je poginil od žalosti. Če žival takorekoč obžaluje svojo napako, kako bi moral človek obžalovati svojih grehov, ko razžali svojega vsemogočnega Gospoda!

Deklica je nekoč poslušala pridigo, v kateri je pridigar rekel, da moramo bolj obžalovati svoje grehe, kakor vse drugo, ako hočemo dobro spo-

ved napraviti. Po končani pridigi je šla deklica duhovniku in mu rekla: "Mislim, da sem slabo spoved napravila." "Zakaj?" je odvrnil duhovnik. "V pridigi ste danes rekli, da mora človek bolj obžalovati svoje grehe kot vse drugo, če hoče dobro se spovedati. Jaz pa nisem jokala nad svojimi grehi. Ko pa mi je mati umrla sem silno jokala; zato se bojim, da je bila moja žalost nad materino smrtjo večja kot jo imam nad grehi." "Odgovori mi po resnici na tole vprašanje," je dejal duhovnik. "Ako bi mogla z enim smrtnim grehom obuditi svojo mater od smrti, ali bi storila tisti smrtni greh?" "Nikakor ne," odvrne dekle. "Za ves svet ne bi storila smrtnega greha." "Dobro. Potemtakem res ljubiš Boga več kot svojo mater," pravi duhovnik. Deklica je nato prikimala, da je tako res.

Z GRIČKA ASSISI

Zahvala

Krasen "Dresser Scarf" je nakvačkala in prejico kupila Mrs. Agnes Ferenchak. A srečke za njega sta prodajali Mrs. Ferenchak sama in Mrs. Mary Tomazin.

Drugi lepi Dresser Scarf je nakvačkala Mrs. Augustin Gregorich, a prejico je darovala Mrs. Jennie Puhke; srečke za njega so prodavale: Mrs. Tomazin, Mrs. Pavlina Azbolt, Mrs. Frances Jazbec, Mrs. Vera Gorkish.

Registration na Decoration Day so jemale: Mrs. Mary Tomazin, Mrs. Pavlina Azbolt, Mrs. Frances Sardach.

Vsem zgoraj omenjenim se prav pristrčno zahvalujemo. Dobri Bog naj jim bo bogati plačnik za vse, kar nam dobrega storijo.

Hvaležne Sestre.

DAROVI

Elkhart, Ind.—

\$1.25: Josephine Small.

75c: Josephine Kvas

50c: Gabriel Small, Mike Habek, Rudy Trlep, Tony Lauric.

Vsem drugim Slovencem v Elkhartu najprisrčnejši Bog plačaj! Zlasti družini Zakrajšek za prelepi sprejem in pogostitev. Nazadnje so nas pa še v Porter, Ind. zapeljali. Gospod naj Vam bo plačnik dobra Mrs. Zakrajšek.

Chicago, Ill.—

Po \$50.00: Rev. Innocence Bojanic, Mrs. Julia Pader and Mrs. A. Yelinek for two pedestals.

Po \$16: Mr. Samotorčan.

Po \$10: Mrs. Helen Kirin, Mr. & Mrs. Trinko, Mrs. Volsik za tabernakelj.

Po \$5.00: Mrs. Frances Cvenk, Mr. Kregulj za Oljsko goro, Mr. Hode, Mr. & Mrs. Perko, Mr. & Mrs. Frank Borsnik, Mr. Oman, Mrs. Mary Bogolin, Mrs. Kucic.

Po \$2.00: Mrs. Kaucic, Mrs. Star.

Po \$1.00: Mrs. Glažar, Mrs. Vinter a tabernakelj, Mrs. Cernich za tabernakelj, Mr. Joseph Oblak, Loreta Staples.

Lemont, Ill.—

Po \$5.00: Mr. & Mrs. Tony Ferk.

Waukegan, Ill.—

Po \$5.00. Lucija Gregoric.

Cleveland, Ohio—

Po \$16: Mr. & Mrs. J. Kness & Family.

Po \$15: Mr. & Mrs. J. Lewis & Family.

Po \$10: Rev. Julius Slapšak, Miss Anna Marinshek.

Po \$7: Mr. & Mrs. Frank Narobe.

Po \$5: Mrs. Kmet, Mrs. Frances Rupret, Mrs. Rose Klememčič, Mrs. Joseph Potočnik.

Po \$3: Mrs. Cook.

Po \$2: Mrs. Purlan za svečke, Katarina Bajuk, Mrs. Dolgan, Miss Olga Lolgan, Mrs. Margaret Sodec.

Po \$1: Mrs. Bajt za svečke, Mrs. Godec za svečke, Mr. & Mrs. Strnad.

Po 50c: Mrs. Mezgec.

Euclid, Ohio—

Po \$4: Mrs. Kati Robert.

Brooklyn, Ohio—

Po \$1: Mrs. Antonia Juvan.

Joliet, Ill.—

Po \$125.00: Mr. & Mrs. Martin Ivec.

Po \$100.00 Mr. Lawrence Shawl.

Po \$25.00: Rev. Matija Butala, Rev. Gorge Kuzma.

Srebrni Jubilej

(Marijine družbe fare sv. Lovrenca)

Po \$10.00: Mr. & Mrs. Joe Erjavec & Family za tabernakelj.

Po \$5.00: Mr. & Mrs. Frank Yurkovich.

Po \$1: Rose Hrvatić, Mrs. Rose Glavan.

Ambridge, Pa.—

Po \$7.00: Mrs. Mary Pavlešic.

Cairnbrook, Pa.—

Po \$5.00: Mary Levar.

Olyphant, Pa.—

\$2.00: Miss Zore.

Strabane, Pa.—

\$2.00: Mr. Anton Tomsic.

Perona, Pa.—

\$1.00: Mrs. Slozar.

Turtle Creek, Pa.—

\$2.00: Mrs. Ana Mozina.

Pittsburgh, Pa.—

\$1.00: Mrs. Briski za svečke.

De ro't, Mic'.—

Po \$15.00: George Majerle, willed by his mother, Mary Majerle.

\$10.00: Family Chopp.

\$5.00: Mrs. Strukelj.

Highland Park, Mich.—

\$5.00: Mrs. Frances Plautz.

Paw Paw, Mich.—

\$3.00: Mrs. Fake.

River Rouge, Mich.—

\$2.00: Mrs. J. Jakes

Bloomfield, N. J.—

\$10.00: Mrs. Mary Svete.

Long Island, N. Y.—

\$2.00: Veronica Ruppe.

West Allis, Wis.—

\$10.00: Very Rev. Blase Jerkovich.

Sheboygan, Wis.—

\$5.00: Mrs. Priland.

Milwaukee, Wis.—

\$5.00: Mrs. Louise Staut.

New York, N. Y.—

\$25.00: Družina Ovca.

Greaney, Minn.—

\$5.00: Rev. F. A. Sedej.

Bethlehem, Pa.—

\$10.00: Rev. Ireneus Petricek.

Gary, Ind.—

\$15.00: Mr. & Mrs. Stankovich.

Kansas City, Kansas—

\$10.00: Mrs. Veselich.

\$4.00: Mrs. Stimac.

Od drugod:

\$25.00: Mrs. L. Jerman za popravljanje križvega pota.

Po \$5.00: John Pauc, Mrs. Ursula Kozorovic, Mrs. Laich za Oljsko goru, Mrs. Mlakar.

Po \$2.00: Mrs. Mary Ranger.

Po \$1.00: Mrs. Frances Novak.

\$15.00 je darovala Ženska Zveza.

Vsem darovalcem: Bog plačaj!

Ko se je prisvetil lepi dan jubileja, so dekleta Marijine Družbe "Kraljica Majnika" pri sv. Lovrencu, z veseljem in ponosnim srcem praznovala srebrno obletnico Marijine družbe.

Praznovanje te velike slavnosti je bilo pričeto z peto sveto mašo in s skupnim svetim obhajilom. Pri sv. maši so pele članice pod vodstvom č. Sester — in v lepi šoli je zapela v počast nebeški Materi, Dorothy Blatnik, članica Družbe, prelepo Schubertovo "Ave Maria".

Po sveti maši so se vse članice sedmih Marijinih družb udeležile skupnega zajutreka v Slovenski Dvorani na 80. cesti, v družbi članic domačega društva.

Popoldne ob dveh so se zbrala vsa društva fare in v lepi, slikoviti povorki, katero je vodila godba sv. Lovrenca, so vsi korakali izpred Narodnega doma proti cerkvi, kjer je bil blagoslov z Najsvetejšim in sprejem novih članic. Pred blagoslovom je bilo kronanje Marije, katero so prav lepo izvršile male deklice farne šole. V govoru so pozdravile članice Monsignorja Freya in potem so vsi navzoči zapeli slovenske pete litanije v počast Mariji. Po blagoslovu in ob zaključku zahvalne pesmi Bogu smo se vsi zopet podali v povorko in odkorakali do Narodnega Doma.

Slavnost se je nadaljevala v dvorani z banketom, katerega se je udeležila velika množica. Program slavnega večera je otvorila sedanja vzorna in delavna predsednica družbe, Miss Mary Strelak in nadaljni program so vodili č. gospod Louis B. Baznik, duhovni vodja družbe. Bili so navzoči razni govorniki — č. duhovniki in druge odlične osebe, ki so vsi v kratkih govorih čestitali družbi. Glavni govor so imeli č. g. kanonik Rev. J. J. Oman, župnik fare sv. Lovrenca in ustanovnik te Marijine družbe.

Vsako leto odkar je bil prvi sprejem članic, se nove članice posvetijo Mariji, ko so sprejete na veliki njen praznik "Brezmadežnega Spočetja", 8. dec. Pred vsako mesečno sejo molijo društvene molitve, in dolžnost vsake članice je, da se udeleži skupnega sv. obhajila vsaki mesec. Tako se članice krepijo v duševnem živ-

ljenju in niso nikdar pozabile ljubezni do Marije.

Tudi v kulturnem oziru so članice zelo napredovale. Prirejele so razne igre, piknike, lziete, plese in druge razne zanimive prireditve, ki niso samo gojile dekletom veselje in razvedrilo, ampak jih učile, da so delale skupno — vse za eno — vse za vse!

Leto za letom prihajajo mlada dekleta v ta Marijin krog in vsako leto odhajajo dekleta ven v svet — ene se posvetijo Bogu, druge objamejo zakonski stan in mnogo jih je, ki so v letu svoje mladosti odtrgane z Marijinega vrtca tu na svetu in tam v nebesih krasijo njen vrt. Saj to je cilj vsake članice Marijine družbe, da ne bi samo častila in ljubila Marijo na tem svetu ampak, da bi enkrat prišla tja, kjer bo na veke slavila Marijo, največji vzor vseh deklet in žena.

Vikica Hochevar.

Ženin?

"Ali ni trgovec Cirman ženin tvoje hčere?"

"Ne vem, kako bi rekel!"

"Kaj se to pravi: ne vem, kako bi rekel?"

"Veš, kadar začne žena namigavati na ženitev, takrat gospoda Cirmana kar po cel teden ni blizu."

Prepozno.

"Priatelj, sem slišal, da si se zaročil. Čestitam!"

"Dragi moj, prepozno prihajaš: jaz sem bil zaročen!"

"Res? Morda je pa še celo bolje tako, saj ona ni bogata ne lepa. O njenih dobrih lastnostih pa tudi ni da bi govoril! Ali si ti zaroko razdril?"

"Ne, ampak oženil sem se!"

Vdanost.

Prvi krokar: "Ali greš že domov?"

Drugi krokar: "Seveda. Saj je že dan!"

Prvi krokar: "Kaj porečeš ženi?"

Drugi krokar: "Nič. Le poslušal bom!"

Vabilo na medeni piknik

.....

Čebelice v Lemontu so bile letos posebno pridne. Nobena letina še ni bila pri njih tako bogata.

To hočejo čebelice pokazati prvo nedeljo oktobra vsem našim rojakom, ki že z radovednostjo povprašujejo: ali bo tudi letos medeni piknik v Lemontu?

Seveda bo. To je vendar najbolj veseli dan v Lemontu.

Prvo nedeljo oktobra — trdno pričakujemo — se bo vse trlo na našem romarskem gričku.

Če bi bil še kateri omahljivec med našimi rojaki, njemu veljajo predvsem te besede: daj, pridi in se zadnjikrat pozabavaj v Lemontu, zadnjikrat v letošnjem letu.

Razposlali smo posebne knjižice na domove naših prijateljev in dobrotnikov in jih prav lepo prosimo, da razpečajo te knjižice kot so to delali vsa druga leta.

Letos imamo pripravljenih dvakrat toliko nagrad kot drugekrati. Hvala čebelicam in Bogu.

Na svidenje, kličem že sedaj ta mesec.

Ne pozabi: prvo nedeljo oktobra, v Lemont na medeni piknik.

Fr. John v imenu vseh frančiškanov v L.

GLASOVI OD MARIJE POMAGAJ

Bog plačaj dobrotniki!

ZA LIST AVE MARIA—Po \$5: Rev. G. Trunk. — Po \$2: F. Papesh, Mrs. Gregorich. — Po \$1: F. Kovačić, J. Velic.

ZA MARIJIN ALTAR—Po \$25: Mr. Mrs. J. Strubel. — Po \$5: J. Smrdel, N. N., Mrs. A. Bogolin. — Po \$2: M. Volpe. — Po \$1: Mrs. Klemenčič, Mrs. J. Meglen, J. Erjavec, Mrs. Tursič.

ZA TABERNAKELJ — Po \$10: Mrs. Wolsic. — Po \$2: T. Okoren. — Po \$1: M. Trontell, M. Gorsic.

ZA BARAGA—Po \$5: Mr. Mrs. F. Vidmar. — Po \$3: Mrs. Gregorich.

ZA KRUH SV. ANTONA—Po \$1: N. N. — Po 50c: M. Skerl.

ZA ŠTUDENTE—Po \$5: Mrs. Maronic.

ZA SV. JOZEFA—Po \$1: M. Meštek, A. Nemeč, F. Macerol Sr.

ZA SAMOSTAN — Po \$25: Mr. Mrs. F. Juns, A. Lopartz. — Po \$10: J. Stimetz, Mrs. Ovca, N. N., Cleveland, F. Vidmar. — Po \$5: Mrs. Stout, J. Mlakar. — Po \$2.50: Mr. J. Tomsich. — Po \$2: Mrs. A. Majerle. — Po \$1: T. Okoren. Po 50c: Mrs. A. Urick.

ZA LUČKE—Po \$1: V. Hočevar, Mrs. Matelic, M. Laurich, A. Jaklic, C. Buchar, R. Otonicar, A. Asic, F. Russ, Mrs. Gostic, J. Velic, Mrs. A. Bogolin. — Po 50: F. Hren, A. Nemeč, M. Bradisha, M. Luznar. — Po 40c: J. Zakrajšek. — Po 25c: Mrs. A. Jakic, M. Kerzan. — Po 20c: M. Bizjak.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA—Po \$10: S. Simčič, J. Mihelich, A. Prinčič, F. Pelliš, J. Persin, J. Iltz, F. Propernik, J. Ogulin, J. Delost, J. Delost, F. Barbes, M. Barbes. — Po \$1: J. Elvar, J. Velic. — Po 50c: M. Bizjak.

SVETE MAŠE—Po \$100.00: Rev. Butala. — Po \$65.00: J. Slogar. — Po \$34.00: Cleveland. — Po \$10: M. Knauss. — Po \$7: M. Klemenčič. — Po \$6: T. Pavkovič, M. Turk. — Po

\$5: A. Požun, M. Karsnick, Mrs. Ste-pich, J. Avsec, G. Majerle, B. Pani-jon, J. Kure, Mr. Miklavcic, A. Za-krajšek, M. Rebek, Mrs. Stout, Mrs. Verbie, Mrs. Merkam, Mrs. Mlakar, R. Loushin, L. Lisjak, B. Gasperich, M. Kobal, Mrs. Perko, Mrs. Horvat. — Po \$4.50: J. Skufca. — Po \$4: Mrs. M. Hochevar, M. Jakopic, U. Blatnik, N. N., Mrs. Stukel, F. Juns, Mrs. Tursich. — Po \$3.50: F. Pajk. — Po \$3: Mrs. Starman, Mrs. Cercek, Mrs. M. Zupančič, F. Tomsic, Mrs. C. Alberti, M. Laurich, Mrs. Kastigar, M. Dreshar, K. Herber, F. U-rančič, P. Laurich, M. Koprivec, L. Velkovar, Mrs. Lipoushek, N. N., Mrs. Rupert, Mrs. Korpnick, Mrs. Se-dej, A. Kastigar, Mrs. Skoflanc, A. Muha. — Po \$2: Mrs. Prdan, Mrs. Klemenčič, Ed. Lamanski, L. Recher, Miss & M. Majer, A. & M. Pajk., Mrs. J. Makovec, S. Simčič, Mr. J. Furlan, U. Stupnik, M. Strell, Mrs. F. Korn, J. Glivar, C. Bohinc, Mrs. Stainko, M. Habic, Mrs. Kodelja, A. Kamlan, P. Rogel, M. Umek, M. Skul, A. Ko-sir, T. O. Koren, A. Zestavec, J. Si-monie, J. Pajk, M. Malovrh, Mrs. Re-satic, J. Gnidovec, Mrs. Jerove, M. Cimperman, J. Intihar, F. Peterlin, A. Tisar, A. Jakoš, F. Kapšek, M. Mihelčič, J. Remitz, J. Sever, Mrs. Smolk, A. Dular, J. Kos, F. Jarc, Mrs. Zupančič, M. Gerčan, J. Bartel, A. Aister, A. Fistar, A. Fisar, J. Fisar, F. Russ, M. Kerzan, J. Velic, M. No-vak, N. Marentich, Mrs. Dolnivic, Mrs. Lavrenčič, Mrs. Mlakar, Mr. Mrs. Golenko, druž. Cemžar. — Po \$1.50: Mrs. A. Jakic, Mr. Kremesic. — Po \$1: Mrs. Gubanc, A. Cvetic, Mrs. Klun, F. Majer, Mr. Mrs. J. Strubel, N. N., N. N., N. N., Mrs. R. Krizaj, P. Majerle, Mrs. F. Jalovec, Mrs. J. Pintar, J. Zakrajšek, Mrs. Slogar, Mrs. J. Korn, Mrs. Matelic, J. Kastelic, Mrs. Sushman, Mrs. Us-nick, Mrs. A. Zajc, A. Franciskovic, A. J. Ribic, J. Paul, M. Safron, J. Radez, M. Krolnik, M. Sedaj, J. Far-kaš, F. Stainko, A. Franciskovic, A. Zupanč, D. Drasler, E. Zadnik, R. Babich, T. Zupančič, M. Zabic, A. Ko-ren, J. Nemanic, M. Zerovnik, A. Ribnikar, Mrs. Ponikvar, M. Vidim-sek, M. Milner, E. Skale, R. Otoni-car, J. Luzar, A. Moran, F. Testik, M. Bildhauer, M. Bildhauer, Mrs. Gor-sic, Mrs. Benkser, A. Spolar, J. Cim-perman, F. Kopina, F. Siskar, A. Podhavnik, R. Skrinar, M. Legan, A. Golobich, N. N., J. Dolinšek, L. A. Piskur, F. Muha, J. Birk, Mr. Buric, Mrs. Janser, J. Papesh, Mrs. Kernz,

Mrs. Shiffer, druž. Miklavcic, F. Les-jak, M. Stiglic, Mrs. Oronicar, Mrs. Basic, L. Zakanc, J. Rosam, S. Z. Z. No. 43, F. Gander, M. Salatnik, Mrs. Sinkovec, druž. Franigesh, F. Volov-šek, M. Gross, J. Krajnak, Mrs. Ko-vačić, Mrs. Guvanc, Mrs. Kosarich, Mrs. Jackson, T. Kodrich, A. Kerkich, J. Vidic, F. Vidic, T. Erjavec, A. Pa-nick, Mrs. Stefin, druž. Čuk, Mrs. Ko-vačić, M. Ajster, M. Sudec, M. Su-rec, M. Sodec, Mrs. Pucel, K. Smol-nic, M. Kokalj, N. N., A. Urajnar, F. Urajnar, F. Klun, F. Petročič, T. Terselic, A. Basnik, L. Končik, Mrs. Fergeson, A. Lebon, K. Cigar, N. N., A. Nemgar, U. Babic, N. N., F. Ko-bal, Mrs. Anzele, Mrs. Gragovich, Mrs. Wolsic, Mrs. Jelencich, Mrs. Si-monelic, M. Parnich, F. Grill, A. Zu-nich, M. Nartnik, F. Jaksic, J. Pintar.

Zahvala

Materi božji se zahvaljuje za več-krat uslišano prošnjo.

Mrs. O. Buchar, Joliet.

Volja in moč.

“Kaj praviš, ali ima mož pravo-ženi pisma odpirati?”

“Po mojem ima pravico vsak, ampak poguma ne!”

Pomagajte!

A. (vpitje po hodniku četr-tega nadstropja): “Pomagajte! Pomagajte! Moja žena ho-če skočiti skozi okno!”

Sosed: “Kaj naj pomagam? Kako naj pomagam?”

A.: “Okno mi pomagajte od-preti!”

Neroden prilizovavec.

Ona: “Gospod, ako ne jenja-te, si bom z rokami ušesa za-tisnila!”

On: “Oh, gospodična, saj ni mogoče, ko imate tako majhne ročice!”

JUNIOR'S FRIEND

MAIL BAG

Dear Juniors' Friend,

Thanks for the card and religious articles you sent us, and thanks for answering sooner. Lemont sure is a beautiful place. Too bad that the tornado had caused so much damage, especially at the Sisters' Convent. When Angie saw you, she told me you were Father —. I asked her to introduce me to you and when she did I was very glad. What do you mean by not knowing Angie's sister, after writing letters to her and talking about her sister Angie? (Believe me, I was embarrassed no end! To avoid future wars, I suggest sending a picture so that I'll know who is which! J. F.)

Angie and I graduated on June 8th from the Mother of God Junior High School . . . It would have been nice if you attended. I really didn't think of inviting you, knowing full-well how busy you are. Angie and I received perfect attendance awards. I remain,

Angie Hodnik (Waukegan, Ill.)

P. S. Don't forget to answer sooner! Ha! Ha!

On the way home from Lemont we visited the Perpetual Adoration Church.

I have received your letter and was glad to hear from you. You have by now received the two issues of St. Peter's Times and enclosed you will find another issue . . . I'd like to explain why my comic strip isn't in the paper. The Treasurer said it took up too much ink to keep up with our club expenses.

Yours truly,

Richard Marencic (Steelton, Pa.)

This is my first letter to the Ave Maria. I read all the letters, poems and stories every month and I think they are wonderful. I graduated from the eighth grade of Holy Name school last June . . . I visited Westover Field, a large army base being completed. I live about three miles away from it. It is a very interesting sight to see . . . I would like to have a pen pal and I promise to answer all letters I receive. There is also a question I would like to ask: How do you know the address of a person who has asked for a pen pal? (A little birdie writes to me. J. F.) . . . Since this is my first letter I can't think of anything more to write. You'll hear from me again. Yours truly,

Barbara Simonich (Chicopee, Mass.)

Dear Juniors,

We wish to congratulate three of our friends who are now happily numbered amongst the brides of Christ. On August the 15th, the Feast of the Assumption of the Blessed Mother of God, Josephine Lindic, Josephine Hrvatin and Theresa Kavas received the habit of Sisters of St. Francis. Happiness radiated from their faces so that even their folks smiled through their tears. We wish them a lot of happiness and will pray for their perseverance. We must address them henceforth as Sister Monica, Sister Bernard, and Sister Veronica, respectively.

I wish to thank all the Juniors who have faithfully kept up their correspondence even during the vacation time. The last two crossword puzzles did not strike oil—or was it a vacation-sit-down strike? If you care to dig up the old issue of the A. M. and complete the puzzles, we will still keep our end of the bargain. How about it?

School has started again—now you will have time to drop a line or two to the Forgotten Man — your Juniors' Friend. I thought I had a lot of friends, but boo hoo! (slop, slop fall the tears), we all make mistakes.

As ever,

THE JUNIORS' FRIEND.

THE THREE VIRTUES

I know of gracious ladies three—
Their names, Faith, Hope and Charity.
Each one to us a gift is giving,
To make our lives more worthwhile living.

The first is Faith, her work is done
When she instills within each one:
Faith in ourselves, Faith in our nation,
Faith in the God of all creation.

It has been wisely said,
"Without Hope man's as good as dead."
Tho you seem to be at the end of your "rope,"
You can still hang on if you don't lose hope.

Charity is a friend indeed,
A helping hand in time of need.
Without her sweet and kindly touch
Our lives would not amount to much.

Sent in by **Marie Nasenbeny** (Joliet).

ST. ROSALIA

St. Rosalia was the daughter of a noble family descended from Charlemagne. She was born at Palermo in Sicily, and despising in her youth worldly vanities, made herself an abode in a cave on Mount Pelegrino, three miles from Palermo. There she completed the sacrifices of her heart to God by austere penance and manual labor, sanctified by assiduous prayer and the constant union of her soul with God. She died in 1160. Her body was found buried in a grot under the mountain, in the year of the jubilee, 1625, under Pope Urban VIII., and was translated into the metropolitan church of Palermo, of which she was chosen a patroness. To her patronage that island ascribes the ceasing of a grievous pestilence at the same time.

ST. ROSE OF VITERBO

St. Rose of Viterbo was born in the spring of 1240, a time when Frederick II. was oppressing the Church and many were faithless to the Holy See. The infant at once seemed filled with grace. With tottering steps she sought Jesus in His Tabernacle, she knelt before sacred images, she listened to pious talk, retaining all she heard, and this when she was scarcely three years old.

One course habit covered her flesh; fasts and disciplines were her delight. To defend the Church's rights was her burning wish, and for this she received her mission from the Mother of God, who gave her the Franciscan habit, with the command to go forth and preach. When hardly ten years old, Rose went down to the public square at Viterbo, called upon the inhabitants to be faithful to the sovereign Pontiff, and vehemently denounced all his opponents.

So great was the power of her word, and of the miracles which accompanied it, that the Imperial party, in fear and anger, drove her from the city. But she continued to preach till Innocent IV. was brought back in triumph to Rome and the cause of God was won. Then she retired to a little cell at Viterbo, and prepared in solitude for her end. She died in her eighteenth year. Not long after, she appeared in glory to Alexander IV., and bade him translate her body. He found it as the vision had said, but fragrant and beautiful, as if still in life.

The Feasts of these two Virgins are celebrated on September 4th. Rose lived by seventeen years, saved the Church's cause and died a Saint. We have lived, perhaps, much longer, and yet with what result? Every minute something can be done for God. Let us be up and doing.

THE NATIVITY OF THE BL. VIRGIN

The birth of the Blessed Virgin Mary announced Joy and the near approach of salvation to the lost world. Mary was brought forth in the world not like other children of Adam, infected with the loathsome contagion of sin, but pure, holy, beautiful, and glorious, adorned with all the most precious graces which became her who was chosen to be the Mother of God. She appeared

indeed in the weak state of our mortality. But, in the eyes of Heaven she already transcended the highest seraph in purity, brightness, and the richest ornaments of grace.

If we celebrate the birthdays of the great ones of this earth, how ought we to rejoice in that of the Virgin Mary, presenting to God the best homage of our praises and thanksgiving for the great mercies He has shown in her, and imploring her mediation with her Son in our behalf! Christ will not reject the supplications of His mother, whom He was pleased to obey whilst on earth. Her love, care, and tenderness for Him, the title and qualities which she bears, the charity and graces with which she is adorned, and the crown of glory with which she is honored, must incline Him readily to receive her recommendations and petitions.

SAYINGS OF EDISON

An admirer of Edison once brought his little boy to see the great inventor. He told the lad that he was in the presence of one of the greatest men and begged Edison to say something to the boy which would influence his life. Edison patted the child's curly head and said kindly, "My boy, never watch the clock."

Another saying of Edison's is: "Genius is 2% inspiration and 98% perspiration."

—St. Christine's Flash '40

PRAYER FOR ONE WHO CANNOT ATTEND MASS

Oh, Holy Angel, at my side
Go to the Church for me!
Kneel in my place at Holy Mass
Where I desire to be!

At Offertory in my stead
Take all I am and own;
And offer it as a sacrifice
Upon the Altar throne.

At Holy Consecration's bell
Adore with seraph's love:
My Jesus hidden in the Host
Come down from Heaven above.

Then pray for those I dearly love—
And for those that cause me grief;
That Jesus' love may cleanse all hearts
And suffering souls relieve.

And when the priest Communion takes
Oh, bring his Lord to me!
That His sweet Heart may rest on mine,
And I His temple be, Pray that this
Sacrifice divine may mankind's sins efface,
Then bring me Jesus' blessing home
A Pledge for every grace.

DEPARTMENT DEPARTMENT

Open season for weddings is still on. Most pastors would prefer to have you throw rice, not confetti—if something must be thrown. And throw it outside the

church. Then the birds will pick it up—at any rate, it won't be you who does the sweeping.

* * *

It's bad behavior for one to stand up and recite the pledge of the Legion of Decency at Mass in the morning and then take in a condemned picture in the evening. Why not patronize the devotions at church instead?

* * *

Visit your sick neighbor. Yes, yes, you're busy. But you squeeze out time for window shopping, wardrobe buying, cards, clubs, beauty parlors. If worst comes to worst, take your fingernail vermilion along and apply it as you chat.

* * *

If you keep company with a Catholic you won't find yourself involved in a mixed marriage. But should it happen that you are marrying a trustworthy non-Catholic, see to it that the officiating priest is notified well in advance. He has to see the bishop for your dispensation, you know.

* * *

Remember, as you grudgingly drop into the collection basket the few loose pennies left over from Saturday night's debauch, the Church has as much right as the state (and the bartender) to your support. Your church donation is no more an alms than the taxes you pay your government.

* * *

By all means, get to Mass while you are on vacation . . . But just because five or six or seven of you were all in the same auto, you don't all have to pile into the same pew. Plenty of room up front.

—(Cath. Digest, 10/41)

QUESTION BOX

Why are Catholics so extravagant in decorating their churches and altars?

Ans. It surely is not extravagance to adorn the temple in which the Kings of Kings resides. As Americans we contribute through taxation to maintain the President of the United States in comparative luxury and yet no one considers us extravagant in so doing. Why should such an accusation be made against us when we follow an inclination of human nature to pay honor to God through adornment of His churches? For centuries the Church has been the focal point around which the talents of great artists and the donations of generous patrons have converged to make of the House of God a thing of beauty and a fitting place for the Presence of Divinity.

Why did the Church chain the Bible in Medieval times?

Ans. The art of printing was not invented until the 15th Century. Gutenberg printed the first book at Mayence in 1445. Prior to that time all books had to be written out in longhand. That was a tedious task, involving an immense amount of time and labor. To possess such a manuscript copy of the Bible was to possess a priceless treasure. Charles H. Haskins describing a monastic scriptorium, the room for copying books in monasteries of men and women, says: "In 1162 it is recorded as something remarkable that a Bible at Leon

was copied in 6 months and illustrated in the seventh. In the 12th century a copyist of Novara spent six years and a quarter upon a Bible."

If such books were lent out freely they naturally would soon cease to be available for public use. Hence, it became customary for the Church authorities to chain such a manuscript copy of the Bible in a room near the rear of the Church so that everybody could see it and use it, much the same as we chain our telephone directories in public booths so that they may be available for all. The "chained Bible" of the mediaeval Church is proof sufficient that far from keeping the Bible from the people, the Church made every provision for everybody to see and use it.

I guess when you read this letter you'll say, it's about time she wrote to me! I am sorry I didn't write to you any sooner, I have been quite busy this summer. Many things have happened . . . We had a formal dance and I attended. It was a swell dance and all the kids are swell who were there. After the dance we all went out to eat . . . My uncle Joe went to the army the first part of July and everything was going around so fast that the day of his going away came before anyone realized. We called him long distance; he is at Camp Calan, California. I am going to see him the last two weeks in August. Will I be glad to see him! I can hardly wait until its time to go.

The Junior Sodality of our parish, of which I am prefect, had their picnic July 17th and did we ever have fun! We went to Cedar Lake in Lake Villa. It's a swell lake but if you go there Sundays or holidays it is so crowded you can hardly find a parking space. We played all kinds of games and we were swimming and boating almost all day.

It is rather hot out here. The other day I passed out because it was so hot. It's really terrible and the heat is so intense you can hardly sleep nights. The lake doesn't help us much when it's this hot. Mean temperature is about 90 degrees in the shade. The water when you go swimming is about 70 to 80 degrees.

Here enclosed are a few puzzles. Well, I must close now. Please write soon. God Bless you!

Gertrude Repp (Waukegan, Ill.)

SMILES

Professor: Nuts grow on trees.

Freshman: What trees does the doughnut grow on?

Professor: The Pantry.

* * *

Teacher: Why did the snakes disobey when Noah sent them from the Ark to multiply?

Student: They were adders.

* * *

Teacher: What is an inspector?

Raymond: One who is nose-y.

* * *

Spell chimney, said the teacher to a little girl in the spelling bee.

C-h-i-m-n-e-y, answered the little girl.

Very good. Go up one, approved the teacher.

Please, Sister, answered the girl; my dress is too clean.

POŠLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ . . .

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli pomankanje v naraščaju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečnikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več. V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagovorite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, a dovoljnim uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovljen.

* * *

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenju.

Rade volje sprejmemo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan. Pokoji, kateri so . . . ?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kake jetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesiti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljub skesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmarske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču. Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.

Sveti Jožef, ki si bil vsem kristjanom vedno dober pomočnik, zlasti v najpotrebnejših rečeh, k Tebi se obračamo v zaupanju.

To zaupanje nam ni bilo osramočeno v lanskem in letošnjem letu, ko si toliko dobrih src odprl za našo stvar in nam naklonil toliko dobrotnikov, da smo lahko v nekaj mesecih postavili novo hišo.

Vemo, da boš tudi tej prošnji ustregel in pomagal. Hišo so nam zidarji postavili, toda kaj bomo s hišo, če je ne moremo spremeniti v dober in topel domek.

Hišo zidarji postavljajo, dom si pa moramo sami urediti, smo brali v lepi knjigi o Tebi med letošnjimi duhovnimi vajami. Dom, ki bo predvsem prevzet z blagodišečim kadilom krščanskega življenja. Ti si tudi postavljaj Nazarško hišico, še lepše pa si uredil domek Mariji in Jezusu z svojim lepim vzglednim življenjem.

Tudi mi obljubljam, da se bomo v hiši, ki si nam jo Ti postavil, ravnali po Tvojem zgledu in iz te hišice napravili božji grad, kjer bo Vsemogočni prebival.

Ali misliš, da ne bo v duhu sv. Frančiška, če Te sedaj prosimo, da nam še več dobrotnih src odpreš, ki bodo prispevali v poseben sklad, da lahko vse altarje plačamo, da lahko dolg za tabernakelj poravnamo in vse, kar smo si omislili novega pravzaprav kar "na puf". V zaupanju da bo sveti Jožef tudi sedaj priskočil na pomoč. Ali smo predrzno zaupali?

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo plačali za glavni altar Marijin. 1800 dolarjev stane. To veš.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo poravnali dolg za altar sv. Srca, za altar sv. Frančiška, za altar sv. Antona, pa še za Tvoj altar, vsak je stal 800 dolarjev. Tudi to veš. Nekaj Francetov zbudi, pa Tončkov, pa Jožetov in častivcev sv. Srca.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnikov, ki bodo odrinili nekaj denarcev za hišico sv. Evharistije. Malo predraga je bila, res, toda v sv. pismu je napisano, da pri Bogu ni treba štediti. Saj poznaš tisto mesto v sv. pismu, ko se Judež jezi na Magdaleno . . .

Glej, kaj vse Te prosimo. Skoraj se bojimo, da je preveč. Skoraj si ne upam izreči zadnje prošnje, da bi nam naklonil tudi dobrotnike za slikana okna v cerkvi. Sonce malo preveč pripeka poleti, da kar ne moremo zbrano opravljati brevir. Če hočeš, da bomo bolj zbrani, še pri tej zadnji stvari pomagaj. Če pa misliš, da je odveč imeti v frančiškanski kapeli slikana okna, se bomo pa udali, brez nevolje se bomo še zanaprej dali od sonca žgati. Ne bo treba v vicah goreti.

Dolga molitev, sebična molitev. Kaj praviš, sv. Jožef?

Naj se zgodi božja volja po Tvoji priprošnji.